

Delårsrapport per 31 augusti

Färgelanda kommun

2013

Version 1.0/2013-11-13
KF 20131113 §117, Dnr 2013-373

Innehållsförteckning

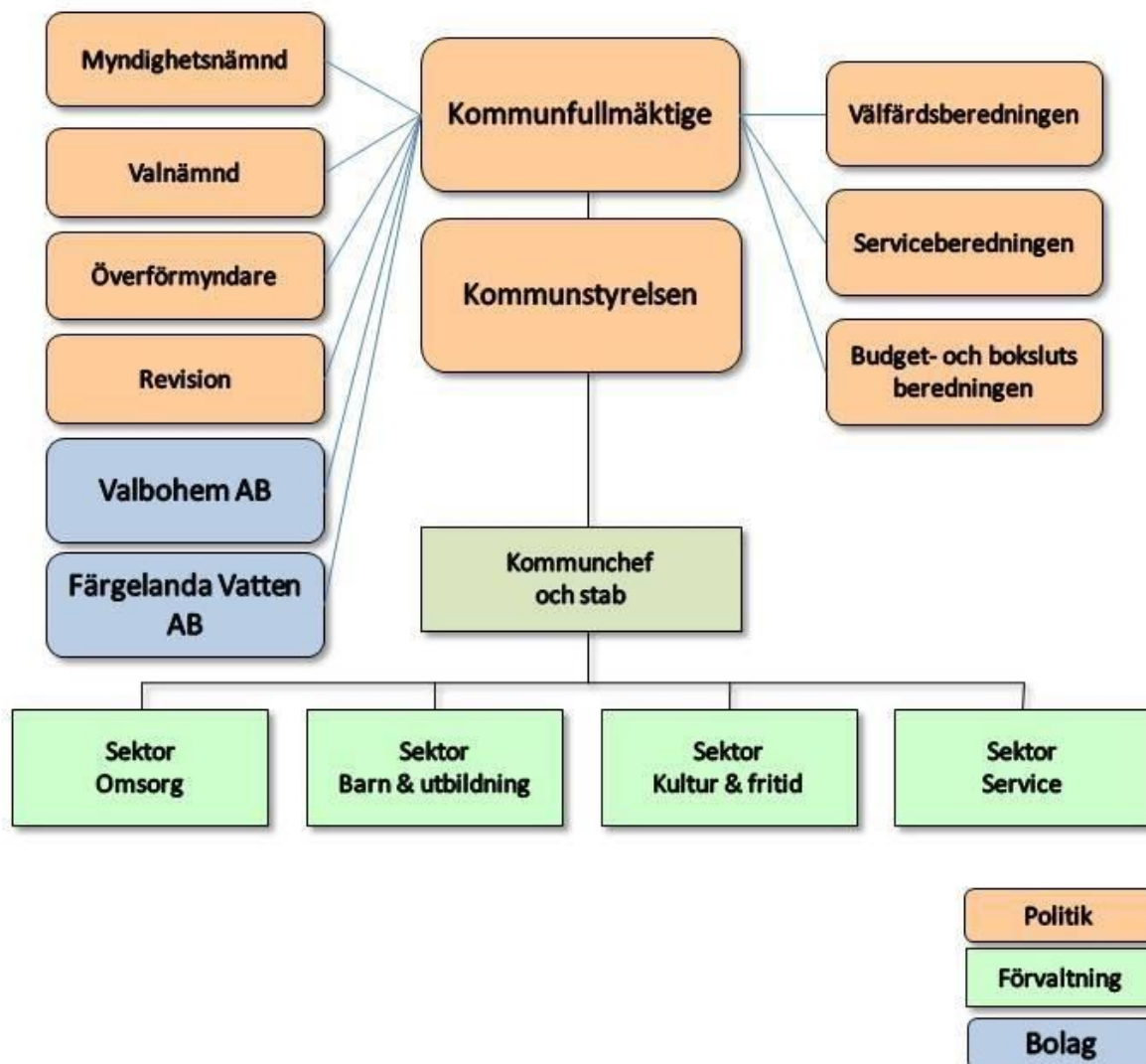
Organisationschema	3
Förvaltningsberättelse	5
Personalredovisning	8
Ekonomisk redovisning	12
Driftsredovisning per 201308	15
Driftsredovisning prognos helår 2013	16
Investeringsredovisning	17
Resultaträkning	18
Balansräkning.....	19
Finansieringsanalys	20
Kommunfullmäktige	21
Kommunstyrelse & stab	24
Sektor Omsorg	27
Sektor Barn & utbildning	34
Sektor Kultur & fritid	38
Sektor Service	40
Notförteckning	46
Valbohem AB.....	50
Färgelanda Vatten AB	52
Redovisningsprinciper	53
Begreppsförklaringar	54
Budget- och Bokslutsberedningens yttrande	56
Revisionsyttrande	56

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning av uppdrag i budget 2013

Organisationschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 35 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2010-2014:

- Socialdemokraterna: 10 mandat
- Centerpartiet: 8 mandat
- Moderaterna: 7 mandat
- Kristdemokraterna: 3 mandat
- Folkpartiet: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 2 mandat
- Sverigedemokraterna: 2 mandat
- Miljöpartiet: 1 mandat

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Under 2004 beslutade riksdagen om förändringar i kommunallagen och i lag om kommunal redovisning. Den nya lagstiftningen anger kvalitetskrav på kommunernas delårsrapport, samt att kommunfullmäktiges revisorer ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål Kommunfullmäktige fastställt.

Syftet med utökade krav på kommunernas delårsbokslut är att Kommunfullmäktige ska ges möjlighet att på ett bättre sätt bedöma det ekonomiska läget och öka förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Målstyrningens struktur är fortfarande uppdelad i inriktningsmål med uppdrag/mål och direktiv. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete. Inriktningsmålen knyts till Kommunstyrelsen och uppdragen och direktiven fördelas på beredningarna och målen till Kommunstyrelsen. Återrapportering i delårsbokslutet är ett axplock av måluppfyllelsen, en mer ingående rapportering kommer att ske i årsredovisningen.

Effektmålen skall helst vara konkreta och mätbara samt ange vilket resultat organisationen skall uppnå, d.v.s. vilken effekt avses bli av det alla anställda uträttar. Effektmålen tas fram i dialog mellan Kommunstyrelsen och förvaltningen och fastställs tillsammans med detaljbudgeten för Kommunstyrelsen. Uppföljningen av effektmålen sker huvudsakligen i slutet av året, främst genom olika enkäter och undersökningar. Då de flesta enkäter och undersökningar inte är gjorda innan augusti månads utgång kommer samtliga effekt mål att redovisas i årsredovisningen. Endast ett fåtal effekt mål redovisas i delårsbokslutet.

Delårsbokslutet visar kommunens samt koncernens finansiella ställning den 31 augusti 2013. Väsentliga poster har periodiserats. Ekonomiska jämförelser görs med motsvarande period föregående år. Delårsrapporten innehåller även en prognos för beräknat utfall kommande årsskifte.

Kommunens delårsredovisning innehåller en resultat- och balansräkning samt en finansieringsanalys. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning. Delårsredovisningen innehåller även en koncernredovisning. Denna utgör en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkning med de bolag i vilka kommunen har betydande inflytande.

Bolag

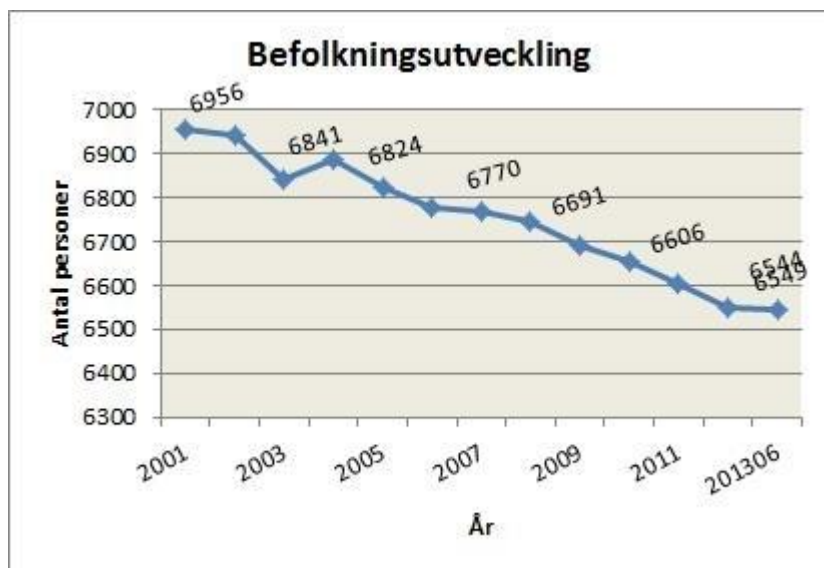
I koncernredovisningen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB.

Från och med 2013 bedriver kommunen VA-verksamheten (Vatten och Avlopp) i ett separat bolag som i sin tur samverkar med Uddevalla kommun och Munkedals kommuns VA-bolag, i det gemensamma bolaget VästVatten AB.

Bolagens redovisning återfinns i avsnitt 12 och 13.

Befolkning

Antalet invånare i Färgelanda kommun har under flera år minskat, de senaste 10 åren har invånarantalet sjunkit med 390 personer. Minskningen beror till största delen på negativt födelsenetto, dvs. det föds färre än vad som avlider. Under första halvåret 2013 har dock inflyttningen varit något större än utflyttningen. Den sista juni var antalet invånare 6 544 st vilket är 5 färre än vid årsskiftet och 37 färre än motsvarande tidpunkt föregående år.

Arbetsmarknad

Trots svag tillväxt så har sysselsättningen i riket fortsatt att växa något. Samtidigt noteras en växande arbetslöshet. Det innebär att arbetskraften har ökat snabbare än sysselsättningen.

Arbetslösheten i Färgelanda var i augusti 8,8 procent vilket är en minskning med 0,3 procent jämfört med föregående år. Det är något högre än i riket totalt, där arbetslösheten uppgår till 8,5 procent.

Glädjande är dock att ungdomsarbetslösheten är nästa 4 procentenheter lägre än föregående år. Nu ligger den på 16,8 procent. Därmed ligger den under riksgenomsnittet som är 17,6 procent.

Omvärldsanalys

Den ekonomiska utvecklingen har under årets början varit fortsatt svag, såväl internationellt som på hemmaplan. Förhoppningarna om en stabilare tillväxt har dock gradvis stärkts och SKL bedömer att konjunkturen blir starkare framöver. Den svaga tillväxten i ekonomi riskerar att påverka de offentliga finanserna negativt under året och även kommande år.

Måluppfyllelse

Prognosen för kommunens resultat för helåret 2013 beräknas till +10 mnkr, vilket är 2,3 mnkr bättre än budgeterat resultat. Resultatet motsvarar 3 procent av skatteintäkter och bidrag, vilket innebär att målet om en långsiktigt sund ekonomi i balans uppfylls.

Det prognostiserade resultatet beror på att verksamheterna följer budget samt att AFA-premier återbetalas även detta år.

Arbetet i kommunens verksamheter har bedrivits på ett sådant sätt att den samlade bedömningen är att Kommunfullmäktiges mål i allt väsentligt har uppfyllts under perioden.

Beredningarna och kommunstyrelsens arbete för att nå Kommunfullmäktiges övriga mål redovisas i separat bilaga!

Kommunens resultat

Periodens resultat för kommunen uppgår till 17,3 mnkr, vilket är 1,2 mnkr bättre jämfört med motsvarande period föregående år. För koncernen uppgår periodens resultat till +16,6 mnkr, vilket är 0,3 mnkr sämre än motsvarande period föregående år..

God ekonomisk hushållning

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att använda befintliga resurser på bästa

sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reallt oförändrat. Bedömningen är att detta kommer att uppnås för perioden och helåret.

Balanskravet

Balanskravsutredningen i senaste årsredovisning visar att tidigare års underskott till fullo är återställt. Årets beräknade resultat innebär att balanskravet kommer att uppnås även 2013.

Under hösten 2013 kommer eventuellt beslut att fattas för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv. Hantering sker i så fall i balanskravsutredning i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.

Skatteunderlagsprognoser

Skillnaden mellan SKL:s, Ekonomistyrningsverkets (ESV) och regeringens prognoser är förhållandevis stor. ESV prognostiserar något starkare skatteunderlagstillväxt än SKL år 2012 – 2014, men betydligt svagare utveckling än SKL 2015 och 2016. Den viktigaste förklaringen är att ESV:s prognos baseras på en mer utdragen återhämtning på arbetsmarknaden än vad SKL räknar med.

Kommunen använder SKLs prognoser i alla bedömningar av ekonomisk utveckling.

Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring	2012	2013	2014	2015	2016	2012-2016
SKL, aug 2013	4,2	3,3	3,2	4,5	5,3	22,1
ESV, jun 2013	4,3	3,4	3,3	4,1	4,8	21,7
SKL, apr 2013	4,1	3,4	3,2	4,0	4,7	21,0
Reg, apr 2013	3,7	4,0	2,8	4,3	5,1	21,5
Reg, sep 2012	4,1	4,1	4,2	4,8	4,5	23,7

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting

Framtidsutsikter

I regeringens höstbudget finns beslut om revidering av skatteutjämningsystemet. Det innebär att kommunen kommer att få ökade intäkter från skatteutjämnningen jämfört med nuvarande system. Närmare beräkningar på den positiva effekten beräknas att bli klar under oktober 2013

Personalredovisning

Anställda

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har fler anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade.

Antal anställda

St	2013 08	2012	2011	2010
Tillsvidare	420	416	448	451
<i>Kvinnor</i>	364	359	376	380
<i>Män</i>	56	57	72	71
Visstid	33	34	45	36
<i>Kvinnor</i>	18	24	31	21
<i>Män</i>	15	10	14	15
Total	453	450	493	487
<i>Kvinnor</i>	382	383	407	401
<i>Män</i>	71	67	86	86

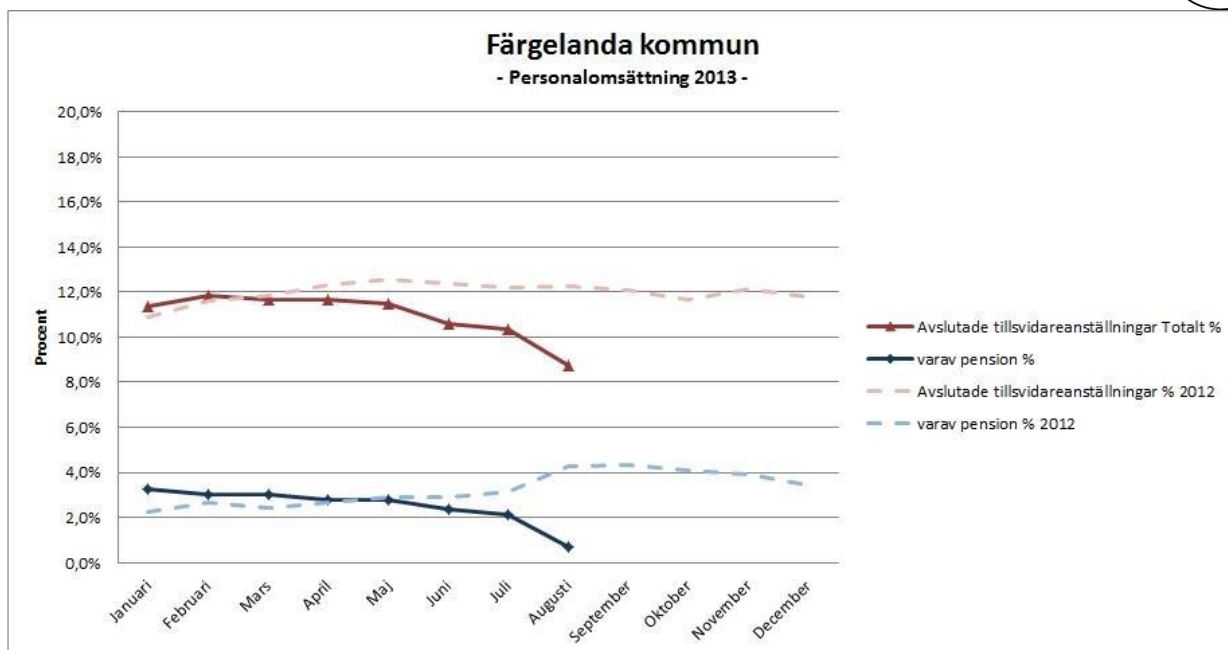
Antal anställda per sektor

St	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	162	151	11
<i>Kvinnor</i>	146	136	10
<i>Män</i>	16	15	1
Omsorg	207	200	7
<i>Kvinnor</i>	192	187	5
<i>Män</i>	15	13	2
Service	49	35	14
<i>Kvinnor</i>	21	19	2
<i>Män</i>	28	16	12
Kultur & Fritid	17	17	0
<i>Kvinnor</i>	8	8	0
<i>Män</i>	9	9	0
Stab	18	17	1
<i>Kvinnor</i>	15	14	1
<i>Män</i>	3	3	0
Total	453	423	32

Personalrörlighet

Med personalomsättning menas här det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under den senaste 12-månadersperioden ställt mot totala antalet tillsvidareanställda (genomsnitt per månad) under motsvarande period.

Personalavgångar

Under perioden 1 januari 2013 till och med 31 augusti 2013 har 20 stycken tillsvidareanställda lämnat sin anställning i kommunen. Fördelningen har varit enligt följande:

St	Ålderspension	Förtida uttag	Egen begäran	Övriga
Total	3	0	13	4

3 av personalavgångarna har varit chefer, varav en var sektorschef.

Sysselsättningsgrad

Den 31 juli 2013 arbetade 62 % av kommunens tillsvidare- och visstidsanställd personal heltid, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 31 december 2012

Sysselsättningsgrad

St	201308	2012	2011	2010
Heltid	282	284	296	219
Kvinnor	221	227	221	220
Män	61	57	75	71
75 - 99%	115	108	125	118
Kvinnor	111	104	120	113
Män	4	4	5	5
< 74%	56	58	72	78
Kvinnor	50	52	66	68
Män	6	6	6	10
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	62	63	60	60

Färgelanda kommun har som målsättning att öka andelen heltidstjänster i omsorgen. Den 31 juli 2013 arbetade 43 % av de anställda inom denna sektor heltid, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med den 31 december 2012.

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	201308	2012	2011	2010
Heltid	88	93	91	85
Kvinnor	75	81	75	72
Män	13	12	16	13
75 - 99%	89	81	86	78
Kvinnor	87	79	84	77
Män	2	2	2	1
< 74%	30	36	41	44
Kvinnor	30	36	41	43
Män	0	0	0	1
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	43	44	42	41

Arbetet med uppdraget att skapa "fler heltidstjänster i omsorgen" kommer fortgå under resterande del av året i form av att dels utreda/utvärdera befintligt årsarbetstidsavtal som möjliggör för enskild arbetstagare att anpassa sysselsättningsgrad och arbetstid utifrån egna önskemål, samt dels genom att inom delar av sektor omsorg utreda önskemål om heltidstjänster bland befintlig personal och koppla detta till konsekvenser för verksamheten.

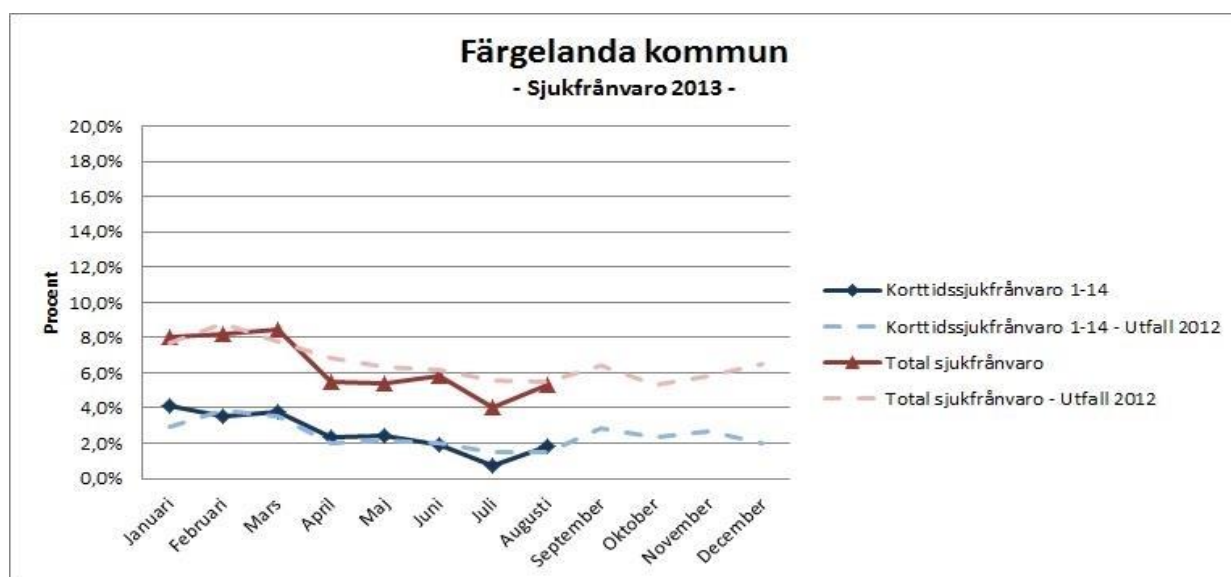
Löner

Det sammantagna utfallet för 2013 års löneöversyn blev 2,42 %. Samtliga fackliga organisationer hamnade inom intervallet 2,05 % till 2,79 %, undantaget Sveriges Ingenjörer och DIK som hamnade på 3,91 % respektive 4,02 %.

2012 års lönekartläggning, som färdigställdes i januari 2013, påvisar att de löneskillnader som finns i och mellan befattningsgrupper inte kan härledas till kön, utan förklaras med andra faktorer.

Sjukfrånvaro

Grafen nedan visar total sjukfrånvaro samt korttidssjukfrånvaron per månad.

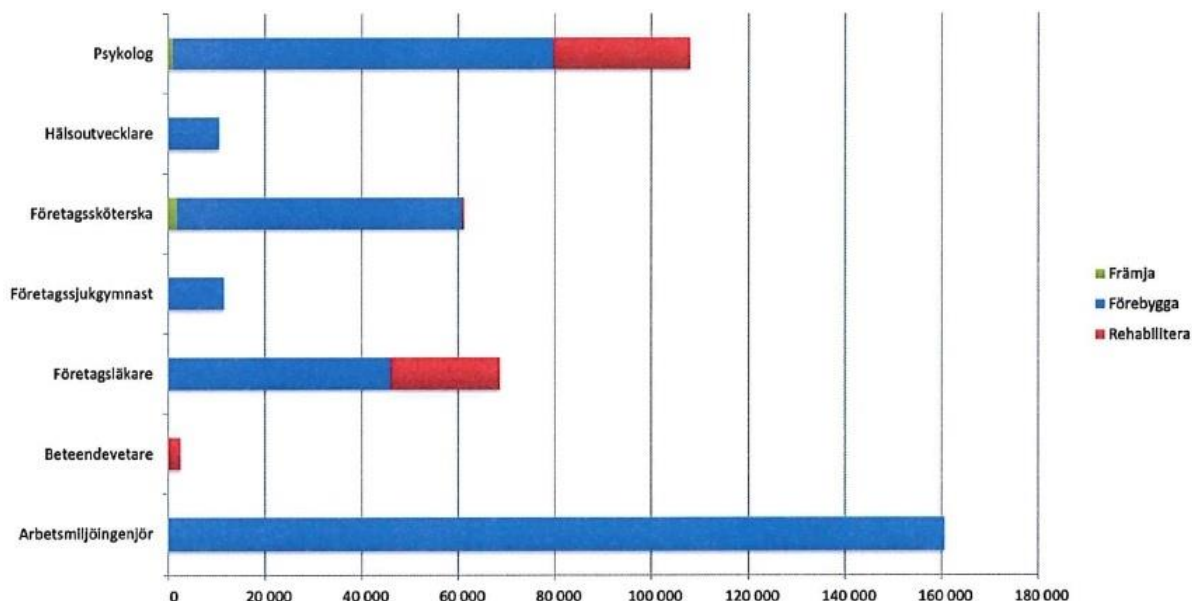

Arbetsmiljö

Det ekonomiska utfallet för företagshälsovårdsinsatser har under perioden 1 januari 2013 till och med 31 augusti varit 423 tkr. Sammanställningen nedan visar att den största delen har investerats i förebyggande insatser:

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation	1%	53%		54%
Grupp		2%		2%
Individ	12%	31%	1%	44%
Totalt	13%	87%	1%	100%

En stor del av medlen för företagshälsovård har investerats i arbetet med riskbedömning av kommunens verksamheter. Uppdraget har inneburit att arbetsmiljöingenjör från företagshälsovården har varit ute i verksamheten och träffat chefer tillsammans med skyddsombud för att coacha verksamheterna i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet kommer att fortgå även under resterande del av året.

*Färgerna anger typ av insats. Procentsatser och staplar är baserat på kostnaden under perioden.

Ekonomisk redovisning

Övergripande mål

Kommunfullmäktige har fastställt sju övergripande mål. Målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet.

För att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning och skapa en stabil ekonomi som ger utrymme för reformer och bättre möjligheter att utveckla kommunen har kommunfullmäktige fastställt mål för ekonomi och verksamhet.

Finansiella mål

För planperioden 2013-2015 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 2,0-3,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 10 mnkr.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på längre sikt ska uppgå till minst 50 procent.
- Under planperioden ska soliditeten öka till 40 procent.

Prognostiserat helårsresultat

Det prognostiserade resultatet för helåret 2013 beräknas uppgå till +10,0 mnkr, vilket är 2,3 mnkr bättre än budget. Det motsvarar ett resultat på 3,1 procent av intäkterna från skatter och bidrag.

I prognosen ingår återbetalning av AFA-premier med cirka 5 mnkr, vilket är ett engångsbelopp. Verksamheternas bedömningar av prognostiserat resultat redovisas under varje sektor.

Koncernens prognostiserade resultat uppgår till 9,2 mnkr.

Periodens resultat

Målsättning:

Kommunens resultat ska uppgå till 2,0-3,0 procent av intäkter från skatter och bidrag.

Inom parentes redovisas motsvarande siffror för augusti 2012

För årets åtta första månader redovisar kommunen ett resultat på +17,3 mnkr (16,1 mnkr). Det periodiserade budgetresultatet för perioden uppgår till 6,9 mnkr (9,1 mnkr).

Totalt är resultatet för perioden 10,4 mnkr (7,0 mnkr) bättre än budget.

För koncernen redovisas ett positivt resultat på 16,6 mnkr (16,9 mnkr) för perioden.

Nettokostnader och nettokostnadssandel (%)

	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Verksamheten	87,9 %	88,8 %	92,7 %	93,3 %
Avskrivningar	3,7 %	3,1 %	4,0 %	3,7 %
Finansnetto	0,9 %	0,2 %	0,9 %	0,7 %
Resultat	7,6 %	7,9 %	2,4 %	2,4 %

Verksamhetens nettokostnader är 7,4 mnkr (6,9 mnkr) lägre än den periodiserade budgeten. Den lägre kostnaden är framför allt beroende på redovisningen av faktiska semesterlönekostnader jämfört med en rakt periodiserad budget.

Det medför att nettokostnadsandelen är lägre än budgeterad och att resultatet i procent av skatter och bidrag är klart högre än budget.

Skatter och stadsbidrag

För budgetåret 2013 uppgår skattesatsen till 22,76 kronor. Beräkningen av skatter och bidrag utgår från SKLs skatteintäktsprognos per augusti justerad med kommunens egen befolkningsprognos. Senaste prognos visar på en skatteintäkt som är 1,0 mnkr bättre än budgeterat.

Finansnetto

Finansnettot är i delårsrapporten 1,6 mnkr (2,0mnkr) bättre än budget. För helåret bedöms finans nettot ge ett överskott på cirka 0,8 mnkr jämfört med budgeten för året.

Övrig finansiering

Även under 2013 beräknas kommunen återfå försäkringspremier från AFA. Bedömningen är att kommunen återfår cirka 5 mnkr för åren 2005 och 2006. Återbetalningen sker i november och ingår inte i periodens resultat.

Anläggningstillgångar

Budgeterade och påbörjade investeringar redovisas i tabell under kapitel 7. Under perioden uppgår investeringarna till 4,4 mnkr, vilket är en relativt låg nivå. Nästan hälften av gjorda investeringar utgörs av energieffektiviseringsåtgärder i kommunens lokaler. Gång och cykelvägar i Färgelanda och Högsäter har asfalterats enligt plan med kostnaden är inte slutredovisad under perioden. Investeringen i bredband kommer att ske under årets sista månader.

Cykelvägen till Stigen och dränering av Valboskolans grusplan kommer inte att ske under året vilket gör att den totala investeringsnivån för året inte kommer att ta hela det beslutade utrymmet på 20 mnkr i anspråk.

Anläggningstillgångar överläts vid årets början till Färgelanda Vatten AB till ett värde av 32,7 mnkr. Under perioden har en industrifastighet försåtts till ett värde av 2,9 mnkr. Tillsammans har värdet av kommunens anläggningstillgångar minskat med 35,6 mnkr.

Likviditet

Målsättning:

Kommunens likviditet ska uppgå till minst 10 mnkr.

Likviditeten per 31 augusti är mycket god och uppgår till 53,0 mnkr (34,5mnkr). Likviditeten är hög bland annat beroende på en låg investeringsnivå samt att inlösen av låne- alternativt pensionsskuld kommer att ske under hösten 2013.

Eget kapital

Periodens resultat uppgår till 17,3 mnkr (16,1 mnkr) vilket utgör periodens förändring av det egna kapitalet.

Årets budgeterade resultat på 7,7 mnkr utgör också den budgetade förändringen av eget kapital. Det prognostiserade resultatet uppgår till + 10,0 mnkr.

Koncernen

Koncernens totala resultat efter koncernelimineringar uppgår till +16,6 mnkr (16,9 mnkr) för perioden.

Valbohem Ab redovisar för perioden ett resultat på +/- 0 och Färgelanda Vatten Ab redovisar ett resultat för perioden på -0,6 mnkr(-).

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Redovisad pensionsskuld av avsättningar baseras på prognos per 31/12-2012.

Sänkningen av RIPS-räntan har inte påverkat periodens resultat på grund av att planering för eventuell inlösen av pensionsskuldssavsättningen som redovisas i balans- och resultaträkningen.

Av avsättningen för framtida underhåll av våtmarker återstår 134 tkr.

Låneskuld

Amortering av låneskulden har skett med 3,3 mnkr under perioden och vid periodens utgång uppgår låneskulden till 108 mnkr. Eventuellt kommer extra amortering att ske under året.

Koncernen

Koncernens totala låneskuld uppgick vid periodens slut till 243,3 mnkr.

Soliditet

Målsättning:

Kommunens soliditet ska långsiktigt uppgå till minst 40 % och under 2013 uppgå till 35 procent

Soliditeten är ett mått på den finansiella handlingsfriheten på längre sikt.

Kommunens soliditet uppgår till 34,5 procent vilket är enligt årets plan.

Skuldsättningsgraden beskriver hur stor del av tillgångarna som går åt för att täcka skulderna.

	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 2013
Soliditet	28,9 %	34,5 %	38,7 %
Skuldsättningsgrad	71,0 %	65,5 %	61,3 %
- varav avsättning	5,2 %	5,9 %	7,6 %
- varav kortfristig skuldsättning	23,6 %	19,5 %	28,5 %
- varav långfristig skuldsättning	42,2 %	40,1 %	25,2 %

Driftsredovisning per 201308

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet					
<i>Kommunfullmäktige</i>	-1 811	10	-1 801	-2 003	202
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-12 768	831	-11 937	-12 742	805
<i>Sektor Barnomsorg / Utbildning</i>	-88 836	6 471	-82 365	-82 304	-61
<i>Sektor Omsorg</i>	-107 876	38 010	-69 866	-71 856	1 990
<i>Sektor Kultur och Fritid</i>	-10 014	1 150	-8 864	8 892	28
<i>Sektor Service</i>	-58 805	34 536	-24 269	-30 315	6 046
Summa verksamheten	-280 110	81 008	199 102	208 112	9 010
Finansiering					
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-29 734		-29 734	-32 391	2 657
- Pensionskostnader	-12 134		-12 134	-10 904	-1 230
- Personalomkostnadspåslag (PO)		36 377	36 377	39 385	-3 008
- Intern ränta		2 892	2 892	3 940	-1 048
- Övrigt	162	125	287	0	287
<i>Justering interna differenser</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa efter finansiering	-321 816	120 402	201 414	208 082	6 668
Skatteintäkter		163 642	163 642	161 603	2 039
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag		45 624	45 624	46 073	-449
Kommunal fastighetsavgift		7 744	7 744	7 900	-156
Regleringsbidrag		1 991	1 991	1 990	1
Finansiella intäkter		763	763	267	496
Finansiella kostnader	-1 206		-1 206	-2 281	1 075
Periodens resultat	-323 022	340 166	17 144	7 470	9 674

Differensen mot resultaträkning beror avrundning mellan Kr, Tkr och Mnkr i olika rapporter

Driftsredovisning prognos helår 2013

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet					
<i>Kommunfullmäktige</i>	-3 004	0	-3 004	-3 004	0
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-22 455	1 842	-20 613	-19 113	-1 500
<i>Sektor Barnomsorg / Utbildning</i>	-133 991	7 182	-126 809	-125 559	-1 250
<i>Sektor Omsorg</i>	-156 785	49 406	-107 379	-108 979	1 600
<i>Sektor Kultur och Fritid</i>	-15 171	1 689	-13 482	-13 482	0
<i>Sektor Service</i>	-87 695	45 073	-42 622	-45 472	2 850
Summa verksamheten	-419 101	105 192	-313 909	-315 609	1 700
Finansiering		69 666		46	
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-15 171	1 689	-13 482	-13 482	0
- Pensionskostnader	-16 275			-16 275	
- Personalomkostnadspåslag (PO)	-87 695	45 073	-42 622	-45 472	2 850
- Intern ränta		5 881		5 881	
- Övrigt (prel AFA-återbetalning)	-419 101	105 192	-313 909	-315 609	1 700
Prognosjustering	0		-5 000	0	-5 000
Summa efter finansiering	-483 811	174 858	-313 953	-315 563	1 610
Skatteintäkter		244 439	244 439	245 161	-722
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag		68 436	68 436	66 367	2 069
Kommunal fastighetsavgift		11 616	11 616	11 799	-183
Regleringsbidrag		2 987	2 987	3 022	-35
Finansiella intäkter		1 200	1 200	400	800
Finansiella kostnader	-4 000		-4 000	-3 421	-579
Periodens resultat	-487 811	503 536	10 725	7 765	2 960

Investeringsredovisning

Beslutade Investeringar. Belopp i tkr	Sektor	Beslut	Plan 2013	Utfall ack 201308	Återstår 2013
<u>Infrastruktur och Fastighetsinvesteringar:</u>					
Cykelväg Stigen -Färgelanda	Service	4 000	2 500		2 500
Bredbandsutbyggnad	Service	9 000	3 000	1	2 999
Industriplan Högalid	Service	500	500		500
Asfaltering Högsäter-Genevi	Service	60	60		60
Asfaltering Färgelanda-Ödeborg	Service	400	400	5	395
Energieffektiviseringar	Service	7 000	3 500	1 941	1 559
Konstgräs	KoF	3 800	0		0
Ombyggnad Hävesten	Omsorg	2 000	608	463	145
Summa beslutade projekt		26 760	10 568	2 410	8 158
Grundram fastigheter oförutsett	Service		400	155	245
<u>Utrustningsinvesteringar:</u>					
Grundram IT	Service		720	507	213
Grundram	KS/Stab		130	23	107
Grundram	Service		385	45	340
Grundram	BoU		1 375	720	655
Grundram	Omsorg		1 000	170	830
Grundram	KoF		80	13	67
Summa beslutade årliga grundramar			4 090	1 633	2 457
IT-utrustning gemensamma system,VK	Service	800	800		800
Spånsug Skolor	Service	330	330	238	92
Arbetsplatser Månvägen	Service/BoU	35	35	22	13
Lekställningar Humlan fsk	Service/BoU	80	80		80
Arbetsplatser Ödeborg fsk	Service/BoU	20	20	27	-7
Lekställningar Stigen fsk	Service/BoU	70	70	43	27
Ljuddämpning Matsal Valbo	Service/BoU	43	43		43
Fastighetstillbehör	Service	385	385	17	368
Ombyggnationer Valboskolan	Service	575	575		575
Skatepark i Högsäter	KoF	100	100		100
Dränering av grusplan Valbo	KoF	700	700		700
Barnmöbler Biblioteket	KoF	50	50		50
Magna Cura, Ny modul	Omsorg	40	40		40
Renhållning Sopkärl	Service	600	600		600
Ultraljud/Bladderscan	Omsorg	69	69		69
Förskola söder, projektering		250	250		250
Summa nya beslutade investeringar		4 147	4 147	347	3 800
TOTALT BESLUTAT och PLAN			18 805	4 390	14 415

Kommentarer om investeringar återfinns under respektive sektorsavsnitt.

Resultaträkning

Belopp i Mkr	N o t	Koncernen		Kommunen				
		Bokslut 201208	Bokslut 201308	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Verksamhetens intäkter	1	78,7	79,3	60,1	53,7	49,6	74,5	82,0
Verksamhetens kostnader	2	-259,1	-267,7	-246,7	-248,2	-249,7	-377,2	-385,0
Avskrivningar	3	-10,6	-10,4	-7,8	-6,8	-8,6	-12,9	-12,0
Verksamhetens nettokostnader		-191,0	-198,8	-194,4	-201,3	-208,7	-315,6	315,0
Skatteintäkter	4	157,4	163,6	157,4	163,6	161,6	245,5	244,4
Slutavräkning skatteintäkter	4	3,1	0,0	3,1	0,0	0,0	3,0	0,0
Generella statsbidrag och utjämning	5	51,9	55,4	51,9	55,4	56,0	77,9	83,0
Finansiella intäkter	6	0,3	0,2	0,3	0,8	0,3	0,4	0,8
Finansiella kostnader	7	-4,8	-3,8	-2,2	-1,2	-2,3	-3,4	-3,0
Resultat före extraordinära poster		16,9	16,6	16,1	17,3	6,9	7,8	10,0
Extraordinära intäkter			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat		16,9	16,6	16,1	17,3	6,9	7,8	10,0

Noter avser endast kommunens resultaträkning (ej koncern)

Balansräkning

Belopp i Mkr	Not	Koncernen		Kommunen		
		Bokslut 201208	Bokslut 201308	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 2013
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b	326,3	323,7	185,2	150,2	150,0
Finansiella anläggningstillgångar	9	2,3	2,4	9,5	41,0	11,9
Summa anläggningstillgångar		328,6	326,1	194,7	191,2	161,9
Omsättningstillgångar						
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Fordringar	10	39,6	24,9	39,0	25,2	33,7
Kassa och bank	11	34,5	59,9	34,5	53,0	20,0
Summa omsättningstillgångar		74,2	84,8	73,5	78,2	53,7
SUMMA TILLGÅNGAR		402,8	410,9	268,2	269,4	215,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
därav periodens resultat		78,9	93,7	77,6	93,0	83,5
		16,9	16,7	16,1	17,3	7,7
Avsättningar						
Avsättningar pensioner		13,0	12,7	11,1	12,7	13,0
Avsättningar löneskatt		2,0	3,1	2,7	3,1	3,2
Övriga avsättningar		0,2	0,1	0,2	0,1	0,2
Summa avsättningar		15,2	15,9	14,0	15,9	16,4
Skulder						
Långfristiga skulder	12	243,4	243,3	113,2	107,9	54,3
Kortfristiga skulder	13	65,3	58,0	63,3	52,6	61,4
Summa skulder		308,7	301,3	176,5	160,5	115,7
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		402,8	410,9	268,1	269,4	215,6
Soliditet		19,6 %	22,8 %	28,9 %	34,5 %	38,7 %
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser per 31 december						161,5
Borgensförbindelser		131,1	131,1	131,1	131,1	200

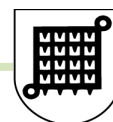
Noter avser endast kommunens balansräkning (ej koncern)

Finansieringsanalys

Belopp i Mkr	Kommunen		
	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Periodens resultat	16,1	17,3	
Justering för av- och nedskrivningar	7,8	6,8	
Justering för gjorda avsättningar	0,0	-0,1	
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,6	0,0	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	24,5	24,0	
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-0,2	12,3	
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter	0,0	0,0	
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-13,4	-17,2	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	10,9	19,1	
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar	-5,5	-4,4	
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0	35,6	
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	-29,1	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5,5	2,1	
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	0,0	0,0	
Amortering av skuld	-3,3	-3,3	
Ökning långfristiga fordringar	0,0	0,0	
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	
Ökning långfristig skuld (NÄRF)	0,0	0,0	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-3,3	-3,3	
Periodens kassaflöde	2,1	17,9	
Likvida medel från årets början	32,2	35,1	
Likvida medel vid periodens slut	34,5	53,0	
<i>Förändring likvida medel under perioden</i>	<i>2,3</i>	<i>17,9</i>	

I delårsrapporten kan inte koncernbolagen lämna uppgifter. Budget saknas för finansieringsanalysen

Kommunfullmäktige

Sektorns verksamhetsberättelse

Ordf: Thor-Björn Jakobsson (C)

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013
Intäkter	52	10	0	0
Kommunbidrag	1 666	2 003	2 003	3 004
Summa intäkter	1 718	2 013	0	0
Kostnader:				
Personalkostnader	-1 167	-1 325	-1 303	-1 955
Övriga kostnader	-424	-486	-699	-1 049
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-1 591	-1 811	-2 003	-3 004
Periodens resultat	127	202	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med ansvar för bland annat de övergripande strategiska frågorna.

Fullmäktige väljs direkt av folket i de allmänna valen vart 4:e år.

Kommunfullmäktige skall vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats.

Exempel på beslutsärenden i kommunfullmäktige: budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättningar till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revision

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen skall genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna är företaget Deloitte.

Beredningar

Kommunfullmäktige har tre fasta beredningar med uppgift att bl a bereda ärenden av långsiktig strategisk natur inför beslut i kommunfullmäktige och att följa upp den kommunala verksamheten. Beredningarna har olika ansvarsområden:

Serviceberedningen hanterar bl a frågor om infrastruktur, näringsliv och översiktlig fysisk planering

Välfärdsberedningen har hand om bl a skolfrågor, omsorgen och kultur- och fritid

Budget och bokslutsberedningen ansvarsområde omfattar bl a budgetarbetet, över- och underskottshantering och bokslutsanalyser.

Fullmäktigeberedningar har ingen självständig beslutanderätt.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden arbetar bl a med tillsyn, tillstånd och myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden är också trafiknämnd.

Exempel på ärenden som handläggs av nämnden: Bygglov och strandskyddsdispenser, Insatser till stöd och hjälp för enskilda, lokala trafikföreskrifter

Överförmyndare

Om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller behöver hjälp med sin ekonomi för sin egen del, kan domstol förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. Avtal har under 2010 träffats med Uddevalla kommun om handläggare till överförmyndaren.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Avvikelse 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Kommunfullmäktige	462	499	613	114	919	619
Kommunrevision	100	136	300	164	450	450
Nämnder och beredningar	403	469	677	208	1 015	1 015
Överförmyndare	575	706	413	283	620	920
Totalt	1 540	1 810	2 003	202	3 004	0

Analys av utfall per ansvarsområde

Kommunfullmäktige, nämnder och beredningar + 322 tkr

Återhållsamhet med möten samt att närvaron på vissa av beredningsmötena har varit lägre än budgeterat.

Revision +164 tkr

Avvikelsen beror tills största delen på att revisionsarbetet till största delen utförs på hösten

Överförmyndare -283 tkr

Verksamheten har de senaste åren ökat i omfattning och budgeten har inte justerats i samma takt. Förslag om justering till 2014 föreligger.

Prognos per ansvarsområde

Kommunfullmäktige, nämnder och beredningar + 300 tkr

Fortsatt återhållsamhet för att klara den totala budgeten för verksamheten.

Revision +/- 0 tkr

Avsatta medel används under året.

Överförmyndare -300 tkr

Budgeten räcker inte till avtalade kostnader.

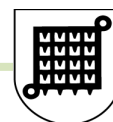
Målarbete

Respektive enhets målarbete redovisas översiktligt i bilaga 1.

Investeringar

Inga investeringar har gjorts under perioden

Kommunstyrelse & stab

Sektorns verksamhetsberättelse

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013
Intäkter	1 467	831	1 228	1 842
Kommunbidrag	12 121	12 742	12 742	19 113
Summa intäkter	13 588	13 573	13 970	20 955
Kostnader:				
Personalkostnader	-8 260	-8 907	-9 251	-13 876
Övriga kostnader	-3 574	-3 829	-4 670	-7 005
Kapitalkostnader	-37	-32	-49	-74
Summa kostnader	-11 871	-12 768	-13 970	-20 955
Periodens resultat	1 716	805	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledningskontor

Staben fokuserar på strategiska frågor samt arbetar som internkonsulter för de löpande verksamheterna. Staben är en resurs för samtliga fyra sektorer och stabens verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I staben ingår förutom kommunchefen även personalchef, ekonomichef, kommunsekreterare.

Ekonomi-, personal- och kansliavdelning

Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de fyra sektorerna. Enheten består av ekonomi, personal samt kansliavdelningen.

Inköp och upphandling

Den dalslandsgemensamma inköpsorganisationen har förstärkts och ett system för upphandlingsstöd och avtalsregister har införts. För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser.

Näringsliv

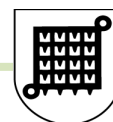
Kommunens näringslivsverksamhet består av riktade åtgärder mot målgrupper såsom befintligt näringsliv, företagare utanför kommunen med intresse för samarbete, potentiella företagare samt kommuninvånare och turister.

Folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar. I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från Kommunstyrelsen i Färgelanda och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Avvikelse 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Kommunstyrelse	1 340	1 194	1 191	-2	1 787	1 787
Kommunchef inkl stabschefer	2 620	3 097	3 660	563	5 494	7 000
Kansliavdelning	1 106	1 251	1 424	173	2 136	2 136
Ekonomiavdelning	2 981	3 526	3 243	-283	4 864	4 864
Personalavdelning	2 201	2 354	2 959	604	4 438	4 238
Folkhälsoenhet	156	516	266	-250	399	399
Totalt	10 405	11 937	12 742	805	19 113	20 600

Analys av utfall per ansvarsområde

Kommunstyrelsen -2 tkr

Kommungemensamt ++563 tkr

Årets tillskott för att förstärka inköps/avtalsfunktionen samt att införa verksamhetsstyrningssystem ligger i budgeten under kommungemensamt. Arbetet med avtalsunderhåll och inköpsarbetet har skett med tillfälliga resurser och inte haft den planerade omfattningen under årets inledning, vilket medför ett bättre utfall än budgeterat.

Kansliavdelningen +173 tkr

Ekonomiavdelningen -283 tkr

Kostnaderna för projektet med att införa system för verksamhetsstyrning har belastat ekonomiavdelningen vilket medför en avvikelse jämfört med budget.

Personalavdelning +604 tkr

Avvikelsen för ansvarsområde Personalchef är främst beroende på att:

- företagshälsovårdsinsatser för avsedd period har varit lägre än prognostiserat
- den sammantagna tiden för fackligt arbete för avsedd period har varit färre än prognostiserat, dels bland annat på grund av avsaknad av lokal representation.
- Budgeterade kostnader för personalsystem samt utredning av gemensamt lönekontor har ej ännu uppstått.

Folkhälsoenhet -250 tkr

Periodens utfall beror i huvudsak på folkhälsomedel inte har rekvirerats i samma takt som gjorda utbetalningar.

Prognos per ansvarsområde

Kommunstyrelsen +/- tkr

Kommungemensamt -1500 tkr

Budgeten för verksamhetsstyrningssystem samt inköp och upphandlingsresurser kommer under hösten att föras om till den del av staben där kostnaden uppstår.

Beslut om avgångsvederlag och konsultinsatser vid förändrad organisation redovisas kommungemensamt vilket gör att prognosen beräknas bli - 1,5 mnkr.

Kansliavdelningen +/- 0 tkr

Ekonomiavdelningen +/- 0 tkr

Arbetet med att införa system också målstyrningen inför 2014 påbörjas under hösten samt kostnader under hösten i samband med utvecklingsarbete för ekonomi - och uppföljningssystem medför att prognosen beräknas följa budget.

Personalavdelning +200 tkr

Reviderad prognos för helår avseende företagshälsovårdsinsatser (+100 tkr), facklig tid (+50 tkr) samt personalsystem (+50 tkr).

Folkhälsoenheten +/- 0 tkr

Verksamheten anpassas till avsatt budget vilket innebär att prognosen blir +/- 0 tkr.

Målarbete

Kommunstyrelsen, kommunledningen och staben omfattas av alla kommunfullmäktiges mål och uppdrag. Arbetet med att nå målen är en väsentlig del av det dagliga arbetet med styrning och ledning av kommunen och dess verksamheter.

Arbetet med det stora antal uppdrag till kommunstyrelsen som finns i verksamhetsplanen sker i kontinuerlig dialog och prioritering mellan kommunstyrelsen och kommunledningen.

Redovisning av insatser och åtgärder redovisas kortfattat i bilaga 1.

Investeringar

Investeringarna under perioden uppgår till 23 tkr och utgör ersättning av befintliga inventarier.

Sektor Omsorg

Sektorns verksamhetsberättelse

Tf Sektorchef: Maria Aronsson

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013
Intäkter	33 127	38 010	32 850	49 406
Kommunbidrag	70 287	71 778	71 856	108 979
Summa intäkter	103 414	109 788	104 706	158 385
Kostnader:				
Personalkostnader	-64 149	-61 893	-63 293	-96 243
Övriga kostnader	-43 574	-45 230	-40 262	-60 415
Kapitalkostnader	-715	-753	-1 151	-1 727
Summa kostnader	-108 438	-107 876	-104 706	-158 385
Periodens resultat	-5 024	1 912	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ansvarar för att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagrum att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Portalparagrafen i Socialtjänstlagen anger att socialtjänsten skall vila på demokratins och solidaritetens grund samt främja människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet.

Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade är en rättighetslag. Den som uppfyller kraven för att tillhöra lagens personkrets har rätt att få vissa i lagen angivna insatser, förutsatt att han eller hon har ett behov av insatsen i livsföring och att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Kommunens hälso- och sjukvårdsavtal enligt Hälso- och sjukvårdslagen omfattar de personer som bor i särskilda boendeformer. Ansvaret innebär ansvar upp till sjuksköterskeresurs. Ansvaret för läkarinsatser finns hos VG-regionen. Kommunen har också ansvar för personer inskrivna i hemsjukvården som bor i ordinärt boende. För de som är inskrivna i hemsjukvården och bor i ordinärt boende är ett kriterium att de inte själva tar sig till primärvårdens lokaler. Kommunen ansvarar också för rehabilitering utifrån samma grunder som sjuksköterskeinsatserna.

Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Omsorgskontoret:

På omsorgskontoret är avgiftshandläggare, bemanningsassistent för äldreomsorgen, anhörigstödjare/bostadsanpassningsansvarig, medicinsk ansvarig sjuksköterska samt två biståndshandläggare lokaliserade.

Äldreomsorg:

Äldreomsorgen utför insatser inom hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster), daglig verksamhet för personer med demenssjukdom och icke demenssjukdom, särskilt boende samt demensboende. Sektorn har anställd personal som arbetar i köken på äldreboendena och levererar måltider till brukarna på de särskilda boendena samt i hemtjänsten. Biståndsenheten ansvarar för mottagande av ansökningar till trygghetsboende. Hemtjänstpersonalen utgår från två grupper, en stationerad på Solgården och en på Håvestensgården. Hemsjukvårdens sjuksköterskor och rehabpersonal ansvarar för hälso- och sjukvården på kommunens särskilda boenden inom SoL och LSS samt för brukare i ordinärt boende. Daglig verksamhet för personer med

demenssjukdom finns i Håvestensgårdens lokaler och för personer som inte har demenssjukdom finns verksamheten i Lillågårdens lokaler. Särskilt boende finns på Lillågården och Solgården och demensboende finns på Solgården och Håvestensgården. Kommunen tillhandahåller även korttidsplatser enligt SoL och de finns på samtliga tre särskilda boenden. På varje särskilt boende finns det ett tillagningskök som levererar måltider till brukarna i huset. I köket på Solgården tillagas även de portioner som levereras till personer som bor i ordinärt boende.

Enheten för stöd och service:

Enheten för stöd och service består organisatoriskt av kommunens socialpsykiatri och LSS - stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning. Insatser inom socialpsykiatri är boende och boendestöd, sysselsättning, fritid, habilitering och rehabilitering. Insatser inom LSS är gruppboende och serviceboende, daglig verksamhet, anordning av personlig assistans, avlösarservice, ledsagning, kontaktpersoner och förlängd barnomsorg. Vissa insatser som kommunen är skyldig att tillhandahålla köps av andra utförare, så som till exempel korttidsplatser för barn och unga samt boende för barn och ungdom vid skolgång på annan ort.

Individ- och familjeomsorgen:

Individ- och familjeomsorgen (IFO) arbetar med myndighetsövning. Verksamheten är indelad i en enhet för vuxna och en enhet för barn och ungdomar. Personalen arbetar med att utreda behov av insatser utifrån ansökningar och anmälningar samt fattar beslut om insatser. Kommunen ingår i samarbete gällande gemensam socialjour som leds av Uddevalla kommun. Inom enheten arbetar även familjebehandlare, som dels verkställer beslut om insatser som socialsekreterarna fattat beslut om och dels utför icke biståndsbedömda insatser så som samtal med föräldrar, deltagande i föräldragrupper inom primärvårdens barn- och mödrahälsovård. IFO är medansvariga för och har personal anställd vid Resursskolan Navet.

Integration och ensamkommande flyktingbarn:

På integrationskontoret arbetar en flyktingsamordnare och verksamheten är lokaliserad till IFO-kontoret på Furåsen. Kommunens ansvar är att anordna SFI (svenska för invandrare), hjälpa till med boendefrågor och försörjning i de fall den enskilde inte är berättigad till etableringsersättning eller i avvaktan på att den ska komma igång. Enheten har även ansvar för kontakter och samordning med de verksamheter som inte ligger inom kommunens ansvarsområde och för kontakter med övriga berörda aktörer.

Kommunen har ett avtal med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande flyktingbarn. Kommunen tillhandahåller boende på Dalio i Högsäter samt i utslusslägenheter som hyrs av Valbohem och är belägna i kommunen.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Avvikelse 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Äldreomsorg	46 013	45 315	44 599	-716	67 972	68 709
Individ & Familjeomsorg	18 487	16 723	15 271	-1 452	22 915	25 202
Enheten för Stöd & Service	11 287	12 276	11 908	-368	18 092	19 118
Integration & ensamkommande flyktingbarn	-567	-4 448	0	4 448	0	-5 650
Totalt	75 220	69 866	71 778	1 912	108 979	107 379

Analys av utfall per ansvarsområde

Sektor omsorg som helhet gör under perioden januari-augusti ett överskott jämfört med budget. Äldreomsorg, Individ- och Familjeomsorg samt Enheten för stöd och service uppvisar ett underskott medan Integration och Ensamkommande flyktingbarn har ett

överskott.

Äldreomsorg:

Verksamheten gör som helhet ett underskott under perioden. Hemtjänstinsatserna har under större delen av året varit fler än budgeterade vilket orsakat ett underskott. Dock finns en trend där insatserna minskat de senaste månaderna. När hemtjänstinsatserna nu börjat minska skapas ett överskott av personal. Omfördelning av personal till andra verksamheter inom äldreomsorgen är påbörjad och förväntas fortsätta under hösten. För 2013 är inte återsökning av moms för externt hyrda lokaler, den sk Ludvikamomsen, möjlig att göra i samma utsträckning som tidigare år utifrån skattemyndighetens tolkning. Det blir därmed en ökad kostnad på drygt 900 tkr för särskilt boende under 2013. Intäkten för hyra på särskilt boende kräver en uthyrning på 100%. Så har inte varit fallet utan på framför allt Håvestensgården har det fram till sommaren funnits ett flertal lediga lägenheter. Under sommaren har dock behovet ökat och antal lediga lägenheter har minskat markant. Till viss del kompenseras minskade hyresintäkter med minskade personalkostnader då man inte ersätter personal fullt ut vid frånvaro.

Individ- och Familjeomsorg:

Verksamheten gör som helhet ett underskott för perioden. Den stora negativa posten är familjehemsplaceringar för barn. Institutionsvård för vuxna är också dyrare än budgeterat. Kostnaden för institutionsvård för barn- och ungdom är lägre än budgeterat då man fått en större summa återsökta medel än vad som var beräknat. Ekonomiskt bistånd har inte betalats ut i samma utsträckning som det är budgeterat vilket skapar ett överskott.

Enheten för stöd och service:

Verksamheten gör som helhet ett underskott för perioden. Nyttillkomna beslut inom LSS skapar en ökad personalkostnad för att kunna verkställa insatserna. Verksamheten har även kostnader som överstiger budget gällande ledsagarservice, korttidsplatser samt gymnasieboende inom LSS.

Integration och ensamkommande flyktingbarn:

Verksamheterna gör som helhet ett överskott för perioden.

Ensamkommande flyktingbarn: Eftersökta medel för institutionsplaceringar har kommit för 2011 och 2012 och där har utfallet varit större än summan som beräknats. Alla platser, enligt avtal, varje månad har inte varit belagda vilket direkt ger ett överskott jämfört med budget då verksamheten får lägre kostnader gällande bland annat mat, aktiviteter och pengar till kläder. Ungdomarna som bor på i utsluslägenheter genererar en lägre kostnad per ungdom och månad. Kostnaden för tolk är också lägre än budgeterat då ungdomarna lärt sig svenska språket snabbare samt att verksamheten inte fått så många nya barn under det första halvåret.

Integration: Kommunen har tagit emot 46 personer jämfört med med 20 personer vilket är avtalat. Verksamheten får därmed högre intäkter samtidigt som kostnaderna inte överstiger summan som verksamheten får i ersättning.

Prognos per ansvarsområde

Äldreomsorg:

Verksamheten kommer enligt prognosen att göra ett underskott vid årets slut. Åtgärder för att minska underskottet är att omfördela personal från hemtjänsten till de enheter som har behov av vikarier samt minska användandet av vikarier där verksamheten så tillåter.

Individ- och Familjeomsorgen:

Verksamheten kommer enligt prognosen att göra ett underskott vid årets slut. Verksamheten avser att arbeta med mer kostnadseffektiva placeringar, bland annat har man kontakt med nya familjer som anmält sitt intresse för att bli familjehem i kommunens regi.

Enheten för stöd och service:

Verksamheten kommer enligt prognosen att göra ett underskott vid årets slut. Organisationsöversyn kommer att genomföras och förändringar inom verksamheten planeras.

Integration och ensamkommande flyktingbarn:

Verksamheten kommer enligt prognosen att göra ett överskott vid årets slut. Verksamheten arbetar på ett kostnadseffektivt sätt och därmed förväntas utfallet bli lägre budget.

Målarbete

Måluppfyllelse av:

Övergripande mål:

Omsorg med valfrihet och värdighet

Inriktningsmål:

Varje person ska ha ett gott liv – det ska ge liv till åren och inte bara år till livet

Utveckla innehållet i äldreomsorgen som sysselsättning, utevistelse och naturliga mötesplatser.

Sektor Omsorg har under 2013 fortsatt arbetet med att utveckla innehållet avseende meningsfull vardag och sysselsättning samt möjlighet till utevistelse på särskilda boenden. Varje person som bor på särskilt boende ska ha en upprättad genomförandeplan och i genomförandeplanen finns nedskrivet vilket behov av insatser som den enskilde har samt hur och när hjälpen ska utföras av personalen. I genomförandeplanen ska det framgå vilka intressen den enskilde har och vad personalen ska vara behjälplig med. Gällande utevistelse får de som inte kan på egen hand ta sig ut hjälp med det. Önskan om utevistelse är, precis som många andra insatser, individuell och därför kan personer tillbringa olika mycket tid utomhus. I det ordinära boende där hjälpinsatserna utförs av hemtjänstpersonal är insatserna individuellt bedömda och beviljade av biståndsenheten.

Personer som bor i ordinärt boende kan ansöka om dagverksamhet/daglig verksamhet. Biståndsenheten beviljar insatsen dagverksamhet/daglig verksamhet utifrån individuella behov. Det finns dagverksamhet inom äldreomsorgen i Lillågårdens och Håvestensgårdens lokaler. Enheten för Stöd- och service har daglig verksamhet enligt Lagen om stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning(LSS) och daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen(SoL).

Resultatmål:

Efter att demensboendet på Håvesten har färdigställts erbjuda trygghets/seniorboende på Lillågården.

Sedan mars i år är alla lägenheter på Håvestensgården disponibla för boende. Lillågården tillhandahåller numera sju trygghetslägenheter på enheten Syrenen. Insatserna på trygghetslägenheterna utförs av personalen som arbetar på Lillågården men planeras övergå i hemtjänstens regi vid årsskiftet 2013/2014.

Uppdrag till Valförberedningen:

Utreda framtida behov av trygghets/seniorboende i kommunen

Sektor omsorg har redovisat underlag avseende trygghetsboende i kommunen. Underlaget finns redovisat i Projektet "Lev bra på äldre dar" som är genomfört och avslutat.

Mål för Kommunstyrelsen:

Utvecklat anhörigstöd

Kommunen har en anhängstödare på 60%. Information om anhängstödaren och verksamheten finns på kommunens hemsida. Broschyr gällande kommunens anhängstöd finns på offentliga platser i kommunen samt på sjukhusen i vår närhet. Kommunens verksamheter hör av sig till anhängstödaren för att förmedla kontakt alternativt lämnar uppgifter till den enskilde så kontakt kan tas. Stödet sker genom telefonsamtal, besök i hemmet eller på kommunkontoret samt mailkontakt. Det har även anordnats anhängcaféer på Lillågården och Solgården under 2013. Under året har även anhängstödaren etablerat kontakt med skolan för fortsatt diskussion och möjlighet till samarbete.

Anhängstödaren har också i uppgift att utföra den uppsökande verksamheten för personer fyllda 80 år och som inte redan har insatser från kommunen. Utskick av brev för kommande kontakt kommer att ske under september/oktober.

En vidareutvecklad palliativ vård

Kommunen registrerar i Svenska Palliativregistret. Via registret synliggörs förbättringsområden gällande palliativ vård/vård i livets slut. Kommunen får goda resultat inom de områden som avser avlidna personer utan trycksår, mänsklig närvaro vid dödsögonblick samt lindring från ångest och smärta. Dock behöver arbete ske för att arbeta mer systematisk med symptom- och smärtskattning, skattning av munhälsa samt genomförande av brytpunktssamtal.

Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO

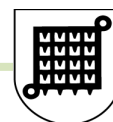
Familjebehandlarna arbetar på uppdrag från en handläggare och syftet med familjebehandlingen är ytterst att undvika en placering av barnet. Dessa insatser förekommer dagtid men ibland även på kvällar och helger. Kontaktfamilj, kontaktperson och stödjande samtal ingår också i det förebyggande arbetet. Antal biståndsbedömda insatser i öppenvård januari-augusti i år har ökat i jämförelse med samma period 2012.

Utveckla samarbete mellan IFO och skola/ barnomsorg

Samarbetet via Västbus är under fortsatt utveckling. Överenskommelse har träffats vilket innebär att en styrgrupp för Västbus ses ca 1 gång per månad. Vid styrgruppsmöten kan alla verksamheter boka tid för konsultation av aidentifierat ärende. I styrgruppen sitter representanter från ledningsgrupper i förskola, skola, socialtjänst, Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), habilitering och primärvård. Dessutom har varje verksamhet (skolan, BUP, Primärvården, Individ- och familjeomsorgen) möjlighet att kalla till Västbusmöte när behov av samverkan kring ett enskilt barn finns. Vid dessa möten är personal, inom respektive verksamhet, som är involverade och ansvariga i ärendet kring det enskilda barnet kallade att närvara. Antal möten i denna grupp avgörs av de enskilda barnens behov samt uppföljningsbehov.

Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (% , kr eller antal)	Utfall 201308	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
ESS:					
Är du nöjd med hur tydligt man informerar dig om vilket stöd du ska få	%		100		
Är du nöjd med hur väl stödet stämmer med det du är beviljad	%		100		
Är du nöjd med hur personalen bemöter dig	%		100		
Är du nöjd med hur väl personalen vet vad du behöver stöd med	%		100		
IFO:					
Antalet biståndsbedömda insatser i öppenvård på hemmaplan skall öka jämfört med 2012	Antal	42	40	39,5	

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 201308	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Antalet placeringsdygn skall minska jämfört med 2012.	Antal	395	371	372	
Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd skall inte öka jämfört med 2012	Antal	38	44	45	
Utbetalat belopp för ekonomiskt bistånd skall inte öka jämfört med 2012	Kr	251 000	284 000	285 000	
ÄO:					
Samtliga brukare skall ha en genomförandeplan	%	79	100	-	-
Samtliga boende på SÄBO/Demensenhet skall erbjudas riskbedömning enligt Senior Alert vad gäller risk för trycksår, undernäring, fall och munhälsa minst var 6:e månad.	%	47	100	94	-
Samtliga boende på Demensenhet skall erbjudas skattning enligt BPSD-registret för att hitta och sätta in åtgärder mot beteendemässiga och psykiska symtom vid demens.	%	17	80	-	-
Samtliga brukare som avlider och har kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser skall registreras i det nationella kvalitetsregistret för palliativ vård	%	100	100	-	-

Enheten för stöd och service:

Mätning av effektmål genomförs genom brukarenkät i oktober-november och redovisas i årsbokslutet. För att nå målen arbetar verksamheten med kontinuerlig handledning, utbildning och täta verksamhetsmöten där man diskuterar värdegrund, förankrar och följer upp den enskildes genomförandeplaner. Man samtalar om verksamhetens mål och hur man ska nå dit för den enskildes bästa. Det finns återkommande brukarmöten, råd för information och där den enskilde ska komma till tals och uttrycka åsikter kring verksamheten.

Individ- och familjeomsorgen:

Antal biståndsbedömda insatser i öppenvård januari-augusti har ökat jämfört med 2012. Antal hushåll och erhåller försörjningsstöd samt utbetalat belopp per månad januari-augusti har minskat jämfört med 2012. Avseende målet att antal placeringsdygn ska minska jämfört med 2012 uppnås för närvarande inte då det är januari-augusti en knapp ökning jämfört med samma månader förra året.

Äldreomsorg:

Vi når för närvarande inte effektmålen avseende uppdaterad genomförandeplan samt registrering i de nationella kvalitetsregistren. Verksamheten arbetar med dokumentationen och registrering i registren så att man ska nå målen vid årets slut. Målet avseende registrering i Palliativa registret når man för närvarande.

Investeringar

Investeringar som skett under året är;

Komplettering av larmutrustning och takliftar på Håvestensgården, samt möbler för inre och yttre miljö på Håvestensgården. Inköp av verkställighetsmodul för Individ- och familjeomsorgen i dokumentationssystemet Magnacura. Inköp av bladderscan till hemsjukvården.

För närvarande är kommande investeringar under året aktuella;

Inköp av möbler till särskilda boenden samt datorer.

Sektor Omsorg har hittills använt 634 tkr av sina budgeterade medel på 1 717 tkr och beräknar att använda ytterligare ca 583 tkr vilket då genererar ett överskott på 500 tkr jämfört med budget vid årets slut.

Sektor Barn & utbildning

Sektorns verksamhetsberättelse

Tf Sektorschef: Ragnhild Andersson

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013
Intäkter	7 618	6 471	4 788	7 182
Kommunbidrag	81 213	82 310	82 304	125 559
Summa intäkter	88 831	88 781	87 092	132 741
Kostnader:				
Personalkostnader	-43 061	-44 605	-44 997	-69 598
Övriga kostnader	-43 870	-43 485	-41 266	-61 899
Kapitalkostnader	-620	-746	-829	-1 244
Summa kostnader	-87 554	-88 836	-87 092	-132 741
Periodens resultat	1 277	-55	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsidé

- Att främja barn, ungdomars och vuxnas lärande och utveckling i en trygg miljö.
- Att ta stor hänsyn till barn och elever i behov av särskilt stöd
- Att verksamheten präglas av god kvalitet, serviceanda och arbetsmiljö.

Sektor Barn & utbildning bedriver följande verksamheter:

Barnomsorg:

- Pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare)
- Förskola på 6 enheter
- Skolbarnomsorg - Fritidshem på tre enheter
- Fristående utförare bedriver också pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg och förskola med medel från sektorn.

Grundskola:

- Tre F-6 skolor
- En 7-9 grundskola
- Grundsärskola

Gymnasieskola och gymnasiesärskola:

Kommunen bedriver ingen verksamhet på gymnasienivå utan köper platser i andra kommuner och hos andra anordnare.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Avvikelse 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Barnomsorg	14 728	15 821	15 479	-342	23 218	24 318
Grundskola inkl grundsär	36 552	38 425	39 387	963	61 184	62 234
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	24 018	23 231	22 200	-1 031	33 300	32 950
Ledningskontor	4 731	4 883	5 238	355	7 857	7 307
Totalt	80 028	82 359	82 304	-55	125 559	126 809

Analys av utfall per ansvarsområde

Sektor Barn & utbildning redovisar totalt för perioden ett underskott på -55 tkr

Barnomsorg -342 tkr

Den kommunala verksamheten har en positiv avvikelse på 216 tkr. Köp av barnomsorgsplatser från friskolor och andra kommuner har en avvikelse på -349 tkr då det under våren har varit 6 fler barn än budgeterat. Inom pedagogisk omsorg har Strömslott av och till haft verksamhet där 6 barn inte är budgeterade, -188 tkr. Öppen förskola är inte längre budgeterad verksamhet men sektorn dras fortfarande med personalkostnader, -21 tkr.

Grundskolan och grundsärskolan +963 tkr

Fritidshem visar ett överskott på +648 tkr. Omorganisation av personal från fritids har gjorts för att täcka upp behovet inom skolan. Förskoleklass och grundskolan visar ett underskott på -584 tkr. Det är först och främst på Valboskolan som extra personal är insatt för stöd och trygghet för 5 elever. Personalminskningar har genomförts på grund av minskat elevunderlag och som får effekt först under hösten. Svenska som andraspråk, SVA, visar ett överskott på 101 tkr på grund av mer intäkter från Migrationsverket än förväntat. Obligatoriska sarskolan visar ett överskott på +798 tkr där elevunderlaget har varit mindre än budgeterat.

Gymnasieskolan och gymnasiesarskolan -1031 tkr

Gymnasiet visar för perioden ett underskott med -1 297 tkr. Under våren har det varit fler elever inskrivna i gymnasiet än vad som förväntas till hösten. Gymnasiesarskolan visar för perioden ett överskott på 266 tkr.

Ledningskontor 355 tkr

Periodens överskott beror bl a på lägre kapitalkostnader än budgeterat samt restriktioner när det gäller personalutbildning som gett resultat.

Prognos per ansvarsområde

Prognos för sektor Barn & utbildning är -1 250 tkr för helåret 2013

Barnomsorg -1 100 tkr

Prognosen för kommunal barnomsorg är -650 tkr. Under våren har funnits fyra särskilt resurskrävande barn med funktionshinder varav tre är kvar under hösten. Köp av barnomsorg från friskolor och andra kommuner har en beräknad prognos på -200 tkr. Det var 6 barn fler än budgeterat under våren men det är beräknat till något färre under hösten. Prognosen för pedagogisk omsorg är -250 tkr då Strömslott har barnunderlag för fortsatt verksamhet i kommunen.

Grundskolan och grundsarskolan -1 050 tkr

Prognosen för fritidshem totalt är +250 tkr, varav kommunala fritidshem +550 tkr. Omorganisation av personal från fritids har gjorts för att täcka upp behovet inom skolan. Köp av fritidsverksamhet från friskolor och andra kommuner prognostiseras till -300 då det är 15 fler barn än budgeterat under hösten. Prognos för förskoleklass och grundskola är totalt -2 000 tkr varav egen kommunal verksamhet står för -1 300 tkr. Den extra personal som är insatt för stöd och trygghet för 5 elever på Valboskolan kvarstår under hösten. De personalminskningar som har genomförts ger liten effekt under hösten. Det extra anslaget för ökad lärartäthet har dock inte utnyttjats fullt ut under året och elevvården har varit utan specialpedagog. Även en omstrukturering av resursskolan, som ger lägre lokalkostnader, förväntas dämpa den negativa prognosen något. Svenska som andra språk, SVA, har en prognos på +100 tkr och obligatoriska sarskolan +600 tkr.

Gymnasieskolan och gymnasiesarskolan 350 tkr

Kostnader för uppsagd gymnasiepersonal förväntas bli -250 tkr. Prognosen för gymnasiesarskolan är +600 tkr på grund av att 4 elever slutar sin utbildning under hösten och ingen elev förväntas påbörja.

Ledningskontor 550 tkr

Ledningskontorets prognos är +550 tkr på grund av anpassning i ledningsorganisationen med 1 personal under hösten samt hushållning med utbildningspeng och materialinköp. Även lägre kapitalkostnader än budgeterat har bidragit till den positiva prognosen.

Målarbete

Det finns olika former av barnomsorg inom kommunen men verksamheten har trots detta inte fullt ut kunnat tillfredsställa önskemål om nära lösningar. En extra, tillfällig, avdelning har därför varit nödvändig under våren för att täcka behovet.

Håvestens förskola har i fått certifiering i "Grön flagg". Under 2013 har förskolan fått projektpengar från Hälsorådet för fortsatt arbete med hälsa och livsstil i fokus.

Utbildning av personalen genom metoden ICDP (förhållningssätt kring bemötande) har fortgått under året. Trots att sparåtgärd genomförts ska de som påbörjat denna utbildning få slutföra den. Högsäter skola har varit drivande inom projektet "Spirande utveckling" som slutförts under våren där föreläsare från Ung Företagsamhet och Umeå universitet har varit inbjudna för att prata om entreprenöriell pedagogik. Samarbetet inom V8 gruppen fortsätter för att stödja kvalitetsutvecklingen genom kollegial utvärdering och nätverkande.

Som ett led i kvalitetsarbetet har det under året skapats en rutin för uppföljning och rapportering av kränkingsärenden till kommunstyrelsen.

Mottagandet av barn och elever från andra länder innebär stora utmaningar när det kommer till att identifiera och möta de mottagna barnens behov. Stödbehovet har visat sig vara större än beräknat och verksamheten är i utveckling. I dagsläget går alla barn i årskurs F-6 som läser Svenska som andraspråk, SVA, på Ödeborgs skola. Tanken är att de där går en introduktionsperiod för att sedan bli lokaliserade till den skola de tillhör enligt upptagningsområde.

Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 201308	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Barnomsorg:					
År 2013 skall andelen föräldrar som känner sig trygga med att lämna sina barn på förskolan vara 100 %	%	100	100	100	100
Grundskolan:					
År 2013 skall andelen elever som känner sig trygga i skolan vara 100 %	%	97,6	100	97,3	97,3
År 2013 skall alla elever uppleva en skola fri från mobbning eller annan kränkande behandling	%	84,9	100	76,4	76,4
I ett entreprenöriellt förhållningssätt i skolan är elevernas inflytande en viktig komponent. År 2013 är målet att andelen elever som upplever att de ges möjligheter att vara med och bestämma om skolarbetet 100%.	%	92,7	100	91,6	91,6
Strävansmål att 100 % av eleverna har fullständigt slutbetyg efter skolår 9	%	67 *	100	64	60

2012 års värden bygger på 2011 års enkätsvar. Siffrorna visar elever som angett svarsalternativen ibland, ofta eller alltid. Dock inte strävansmålen för slutbetyg. *79% om undantaget nyanlända elever och elever med anpassad studiegång.

Investeringar

Investeringar för perioden uppgår till 720 tkr och har fördelats på IT- och datorinköp för 151 tkr och 569 tkr på investeringar i lokaler och möbler till skola och barnomsorg. Årsbudgeten uppgår till 1 375 tkr och sektorn förväntas inte förbruka allt på grund av restriktioner i inköp.

Sektor Kultur & fritid

Sektorns verksamhetsberättelse

Sektorschef: Krystyna Skjelfoss

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013
Intäkter	1 248	1 150	1 126	1 689
Kommunbidrag	8 945	8 850	8 892	13 482
Summa intäkter	10 193	10 000	10 018	15 171
Kostnader:				
Personalkostnader	-4 022	-4 188	-4 064	-6 241
Övriga kostnader	-5 809	-5 554	-5 685	-8 527
Kapitalkostnader	-240	-230	-269	-403
Summa kostnader	-10 070	-9 972	-10 018	-15 171
Periodens resultat	122	28	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidssektorn har som uppdrag att bedriva och tillhandahålla bl.a. följande verksamheter och anläggningar:

- Fritidsverksamhet
- Idrotts- och friluftsanläggningar
- Föreningsstöd
- Stöd till studieorganisationer
- Turism inkl. turistbyrå
- Kulturverksamhet
- Biblioteksverksamhet
- Musikskola
- Fritidsgård
- Medborgarkontor
- Hemsida

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Avvikelse 201308	Budget 2013	Prognos 2013
Medborgarkontor & Bibliotek	4 727	4 751	4 759	7	7 138	7 138
Musikskolan	918	891	969	78	1 598	1 598
Fritid	3 178	3 221	3 164	-57	4 746	4 746
Totalt	8 822	8 863	8 891	28	13 482	13 482

Analys av utfall per ansvarsområde

Musikskolan

Den positiva avvikelsen om 78 tkr härrör från intäktssidan (fler elever på Musikskolan som ger högre intäkter) samt lägre personalkostnader vt 2013.

Fritid

Den negativa avvikelsen om 57 tkr härrör från fritidsgårdens personal. Sommaren 2013 var fritidsgården öppen utan extra resurser.

Prognos per ansvarsområde

Prognosen för helåret är +-0 om inget oförutseende inträffar.

Målarbete

Färgelanda kommun - en attraktiv kommun att bo och leva i.

Alla Kultur och fritids effektmål har som syfte att höja attraktivitet av vår kommun både för invånare men också för turister och ev. nyinflyttade. Vi strävar efter att alla mötesplatser, arrangemang, föreningar, musikskolan, biblioteket i Färgelanda kommun är inkluderande.

Centrumhuset är inte bara en plats där besökare möter litteraturen, får information på Medborgarkontoret etc., det är också en plats där besökare möter andra människor.

Vårt fokus är att fler ska få uppleva mer – det tror vi skapar en attraktiv kommun att bo och leva i. Kultur och fritid ser till att sprida verksamheten geografiskt i hela kommunen. År 2013 har vi börjat arbeta med att utveckla hembygdsavdelningen på biblioteket inklusive den samtida hembygdshistorian, vilket ger besökaren en insyn i livet här och nu i Färgelanda och Dalsland .

Kultur och fritid arbetar med nya bidragsformer för att höja antalet av barn och ungdomar i föreningslivet och skapa villkor för att utveckla föreningslivet.

Vi arbetar för att höja servicenivå inom hela vår sektor genom interna utbildningar, diskussioner på APT och samverkan med andra sektorer.

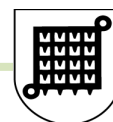
Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 201308	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Fritid, andel nöjda	%		90	80	82
Bibliotek, omdöme	1-5		4,7	4,5	4,6
Medborgarkontor, omdöme	1-5		4,7	4,7	4,6
Kultur, andel nöjda	%		82	81	81
Fritidsgården, andel nöjda	%		95	94	90
Musikskolan, andel nöjda	%		100	94	90

Effektmål redovisas på årsbasis. Enkäter genomförs i årsskifte 2013/2014.

Investeringar

Investeringar t.o.m. augusti 2013 uppgår till 44 tkr, där datorer och musikinstrument står för merparten. Återstår gör inköp av möbler till biblioteket samt uppgradering av datorer. Årsbudgeten på 130 tkr förväntas förbrukas.

Sektor Service

Sektorns verksamhetsberättelse

Sektorschef Jan Myrén

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Budget 2013
Intäkter	42 236	34 536	30 049	45 073
Kommunbidrag	29 674	30 315	30 315	45 472
Summa intäkter	71 910	64 851	60 363	90 545
Kostnader:				
Personalkostnader	-13 736	-12 520	-12 012	-18 018
Övriga kostnader	-41 467	-38 365	-39 437	-59 155
Kapitalkostnader	-11 353	-7 920	-8 915	-13 372
Summa kostnader	-66 556	-58 805	-60 363	-90 545
Periodens resultat	5 354	6 046	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Plan och Byggenheten arbetar med samhällsplaneringsfrågor, bygglov samt trafiksäkerhetsfrågor. Enheten svarar även för kommunens digitala kartsystem.

Teknik och arbetsmarknadsenheten arbetar med kommunens fastigheter, arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt ungdomsprojekt och ansvarar för kommunens skogar. I enheten ingår även den kommunala vuxenutbildningen som erbjuder grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Renhållningsverksamheten omfattar hantering av hushållssopor, grovavfall, farligt avfall och slam från privata avloppsanläggningar och kommunala reningsverk.

Kost och städverksamheten har ett tillagningskök som lagar lunch till Valboskolans elever och personal samt till ytterskolorna. Frukost och mellanmål till fritidsbarnen ingår också. Städområdena inom lokalvård är Valboskolan med tillhörande idrottshallar, Centrumhuset, socialkontoret på Furåsen, ytterområden på Håvestensgården, Kommunförrådet och Reningsverket.

It och kommunikation arbetar med drift- och support av kommunens datanätverk, telefoni och växeln. Även reception- och vaktmästaruppgifter kommunhus ingår.

Servicesektorn svarar även för kollektivtrafik, skolskjutsar och färdtjänst samt markexploateringsfrågor.

Sektor service har även budgetansvaret för olika typer av medlemsavgifter typ Närf, Sveriges kommuner och landsting, Kommunalförbundet Dalsland, Dalslands Miljökontor, West Sweden, Väst-Vatten etc.

Viktiga händelser under året

Plan och Bygg

Arbetet med att aktualisera översiktsplanen från 2006 pågår, planen är ute på samråd och arbetet förväntas pågå till Våren 2014.

En ny detaljplan vid Sågverksvägen är under uppstart. Planprogram finns framtaget.

Teknik & Arbetsmarknad

Ett större arbete med energikartläggning som påbörjades 2012 fortgår även 2013, detta har lett

fram till att vi i år har satsat på att förbättra statusen på Kommunförrådet genom att ersätta uppvärmning med direktverkande el, till värmepumpar luft/luft samt utbyte av viss belysning till energisnålare armaturer med närvarovakter.

Valboskolan, byggnad B, träslöjd och tekniskal har fått ny ventilationsanläggning med återvinning. Valboskolans Idrottshall, byggnad E har fått ny ventilationsanläggning med värmeåtervinning, samt en energieffektiv belysning i idrottshallen.

Samarbetsavtal 50% delfinansiering av handläggartjänst hos Arbetsförmedlingen fortgår även i år, detta för att effektivare satsa på åtgärder för att bringa ner arbetslösheten bland de yngre i kommunen. Satsningen har visat goda resultat.

Under sommaren har ca 37 ungdomar via kommunens feriepraktik kunnat få prova ett yrke som de har tyckt vara intressant. Vi har även inom vuxenutbildningen drivit ett projekt som heter "Sommarlovsentreprenör" med mycket gott resultat där flera ungdomar fått lära sig att bygga upp sitt eget företag och driva det en period.

Arbetet fortsätter med att röja våra samhällsnära skogar bland annat för att kunna visa på ett attraktivt framtida boende i god miljö.

Utbildningar för vår personal har genomförts inom motorsågshantering och skogsvård samt inom brandskydd.

Den kommunala vuxenutbildningen har i år återigen sökt och fått statsbidrag för Yrkesvux och Lärlingsvux genom ett samarbete med Uddevalla kommun.

Riktat statsbidrag för denna verksamhet förlängs med ytterligare ett år och ansökan för 2014 har påbörjats. Även då tillsammans med Uddevalla kommun.

Staten har också gett extra statsbidrag till kommuner som drabbats negativt av nedläggningen av SAAB i Trollhättan.

Det lokala kompetensrådet har formaliserats med företrädare inom näringslivet, utbildningsanordnare för vuxna och representanter ifrån Arbetsförmedlingen och kommunen. Rådet har till Kommunalförbundet Fyrbodals besvarat analysfrågor kring kompetensbehov för att ge möjligheter att planera rätt utbildning efter behoven på arbetsmarknaden.

Vatten och avlopp

Driftansvaret för Va-verksamheten ligger på Västvatten från 1 januari. Ansvaret för investeringsbeslut ligger på Färgelanda Vatten AB. Kommunens förvaltning svarar för beställarfunktionen.

Kommunens driftsavtal på Rådanefors Avloppsreningsverk är uppsagt.

It-avdelningen

Upphandling av operatör gällande telefoni sker kvartal 4 2013 och kvartal 1 2014.

Virtuella Kontoret (VK), kommunens intranät, är under avveckling och byts ut till Microsofts Share Point. Beräknas klart under kvartal 1, 2014.

Förslag att IT-avdelningen äga all IT-utrustning i organisationen i syfte effektivisering av underhåll och ekonomi.

Utveckling organisatoriskt och IT-råd bildats inom Omsorgsförvaltningen.

Kost- och städ

Kommunhusets lokalvårdare samt städ område har flyttats över från IT till Kost- och städ.

Valboskolans matsal har byggts om för att svara upp mot behovet av sittplatser under lunchserveringen. Matsalen kallas numera restaurang. Ett vitrinskåp till restaurangen har inköpts genom projektet Sunda Tråden. Där visas en portion av dagens lunch samt utställningar om aktuella

frågor ang. kost och hälsa, t.ex. sockerutställning, barn och ungdomars sömnbehov, matsvinn och hälsosamma livsmedelsval.

Tallrikssvinn i Valboskolan har uppmätts under några veckor. Genomsnittligt svinn beräknas till 20 tkr/år. Kommunen deltar i ett VG-regionprojekt "Minskat Matsvinn" och kommer att fortsätta arbetet med att följa upp matsvinn i de kommunala köken.

Personalen har tagit miljöörkortet samt haft miljödialog med Dalslands Miljökontor.

Lokalvårdspersonalen har haft fortbildning och varit på studiebesök.

Kostpersonalen har deltagit i en matlagingskurs.

Skolskjutstrafiken

Sektor Service har med hjälp av konsult genomfört en större genomlysning av skolskjutsverksamheten. Det har framkommit att vissa förändringar i regler, skoltider och samordningar mellan skolor skulle kunna innebära en väsentlig kostnadsänkning på skolskjutsverksamheten. Tyvärr har det visat sig svårt för skolan att schemalägga så att full besparingspotential uppnås.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 201208	Bokslut 201308	Budget 201308	Avvikelse 201308	Budget 2013	Prognos 2013
IT & kommunikation	17 760	11 030	12 013	983	18 019	17 619
Teknik & arbetsmarknad	9 543	5 815	8 425	2 610	12 638	11 088
Plan & Bygg	1 055	699	1 699	1 000	2 549	1 849
Renhållning	536	543	388	928	582	182
Medlemsavgifter	11 327	7 332	7 789	458	11 684	11 884
Kost & Städ	286	64	0	64	0	0
Totalt	39 935	24 269	30 315	6 046	45 472	42 622

Analys av utfall per ansvarsområde

IT & Kommunikation +983 tkr, årsprognos +400 tkr

Pågående sjukskrivningar som innebär ökade lönekostnader under hösten 2013.

Skolskjutsverksamhet, färdtjänst + 400 tkr. Ett mindre överskott hänförligt till särskoleskjutsar där det budgetmässigt är mycket svårt att hamna rätt.

Teknik och arbetsmarknad +1550 tkr på årsbasis

Överskottet hänförs till björnhuset, kommunala vuxenutbildningen samt snöröjning.

Inom ansvar 4520, Internhyresfastigheter vht 0430 ligger ca 960 tkr bättre än budget, skall köpa in underhåll på Valboskolan ca 1 000 tkr i höst, årsprognos ca 400 tkr bättre än budget om inget oförutsett inträffar.

Teknisk verksamhet vht 2020 följet budget.

Saneringsfastigheter vht 2022 årsprognos ca 50 tkr bättre än budget.

Industrilokaler vht 7015, Björnhuset ligger ca 400 tkr bättre än budget (pga. mindre PU 200 tkr har utförts, samt lägre konsumtionsavgifter för outhyrat ca 200 tkr). Årsprognos ca 600 tkr bättre än budget. Industrilokal Plogvägen är såld 2013 01, årsprognos ca 250 tkr bättre än budget.

Förmedling av bostäder vht 7042, ligger ca 60 tkr sämre än budget, årsprognos bör bli ca 60 tkr sämre än budget.

Reservverk vht 7211 går ca 40 tkr bättre än budget, årsprognos ca 50 tkr bättre än budget.

Fjärrvärmeförsörjning vht 7220, ligger ca 150 tkr sämre än budget (pga kulvertförluster) årsprognos bör bli ca 250 tkr sämre än budget.

Vuxenutbildningen med ansvar 4540 och 4541 ligger med en prognos att på helår 2013 använda ca 80% av budget. Detta tack vare riktat statsbidrag på 666 tkr och en kommunal intäkt från Integrationen på 300 tkr. Samtidigt har inte beviljade yrkesutbildningar för studerande i annan kommunen påbörjats i den omfattning som vi beräknat.

Något färre studerande inom gymnasial vuxenutbildning, men studerande inom SFI ökar.

Årsprognos sammanlagt ca 600 tkr bättre än budget

Plan och Bygg + 1 000 tkr, årsprognos +700 tkr

Överskottet på plan och byggenheten har i huvudsak tre förklaringar.

Den ena är att personalkostnaden inte uppnått budget p.g.a. att plan och byggchefstjänsten varit obesatt.

Bygglovsintäkterna har ökat mer än budgeterat

Den tredje orsaken är att aktualiseringsarbetet av ÖP 06 inte genererat så stora kostnader som budgeterat. Detta beror på att personal på plan och byggenheten själva utfört mer arbetet.

Renhållning + 928 tkr, årsprognos + 400 tkr

Verksamheten har ett överskott på 928 tkr men av detta skall ca 600 tkr kostnadsföras som kommunens bidrag till Va-verksamheten vilket ännu inte är gjort.

Avseende renhållning har kostnaderna för hushållsavfall inte nått upp till budgeterad kostnad samtidigt som intäkterna följt budget. Det kommer emellertid engångskostnader när det nya renhållningssystemet införs 1 november 2013.

Medlemsavgifter + 458 tkr, årsprognos -200 tkr

Prognosen beror på ej fakturerade pensionsskuldskostnader till Närf.

Kost och städ +64 tkr, årsprognos +-0

Verksamheten bygger på försäljning av tjänster till andra sektorer/enheter. Årets verksamhet följer budgeterade intäkter och kostnader.

Prognos per ansvarsområde

Målarbete

Måluppfyllelse

Plan och Bygg:

En omfattande delegation är förutsättningen för att bygglovshandlingen skall kunna vara så effektiv som möjligt. Den delegationsordning som kommunen nu arbetar efter ger vissa möjligheter, men ytterligare utökad delegation är nödvändig för att fortkorta hanteringstiden för bygglov samt att minimera antalet sammanträden för Myndighetsnämnden.

Det krävs även att den som söker bygglov lämnar in kompletta handlingar för att hanteringstiden skall bli så kort som möjligt. Ett antal av bygglovärendena, där diverse avsteg görs från gällande lagstiftning, kräver att berörda grannar ges möjlighet att yttra sig. Denna typ av ärenden kan inte hanteras inom 4 veckor, då grannar har en lagstadgad yttrande-möjlighet på 3 veckor från det att ärendet kommit dem tillhanda. Med den nya bygglagstiftningen som började gälla i maj 2011 finns krav på att bygglovsärenden skall vara avgjorda inom 10 veckor. Detta lagkrav på maximal

handläggningstid utgör inget problem i Färgelanda kommun.

Teknik och arbetsmarknad

Genomfört planerade energieffektiviseringar samt asfalteringar av gång och cykelvägar i Färgelanda och Högsäter.

Kommunen har sålt industrilokaler, Gatersbyn 1:118 på Plogvägen 4 i Färgelanda under Januari månad gav ett överskott på ca 225 tkr.

Arbetslöshetens förändring mot samma period är inte så stor totalt sett, däremot så ser vi en sänkning beträffande ungdomsarbetslösheten med ca 4 % vilket är den största i Dalsland. Delfinansiering av handläggare med Arbetsförmedlingen för att särskilt satsa på yngre personer har visat sig vara lyckad.

Färgelanda Lärcenter skall möta näringslivets behov av utbildning. År 2013 skall 100 % av dem som genomgått utbildning tycka att förväntningarna uppfyllts.

Vuxenutbildning, som är en del i Färgelanda Lärcenter, har flera teoretiska distanskurser och framförallt Yrkesvux och lärlingsvux som vänder sig till näringslivets behov. Yrkesutbildningarna förekommer också i andra kommuner och då främst Uddevalla som vi sökt statsbidrag tillsammans med.

Ca 75% av alla "yrkesstuderande" har uppgett att de är nöjda eller mycket nöjda med utbildningen.

Renhållning

Invånarna skall tycka att kommunens renhållning är bra. År 2012 skulle kommunen uppnå minst 75 enligt "Nöjd-Medborgar-Index" i SCB:s kommuninvånarenkät.

Ett nytt system för hämtning av hushållssopor införs från och med 1 nov 2013

Kost och städ

Maten skall vara näringsriktig och varierad samt omtyckt av barn, ungdomar och personal. Servering ska ske i en lugn och trivsam miljö. År 2013 skulle minst 75 % av eleverna vara nöjda med skolrestaurangen. Elevenkäten 2013 visar att 76 % är nöjda med skolmaten och miljön i matsalen.

År 2013 skall brukarnas och personalens upplevelse av att det är städat och välordnat, samt att det finns fungerande städrutiner, vara minst 50 %. Enkäten 2013 visar att 78 % av brukarna är nöjda.

It och kommunikation

IT-avdelningen skall ge god service till kommunens verksamheter. Mätning har skett under året via elektroniskt verktyg. Svarefrekvensen är dock låg (5%). Svaren visar på hög nöjdhet gällande leveranser och bemötande men att vissa ärenden har tagit för lång tid innan lösta.

Övrigt sektor service

Kollektivtrafiken, vilken utgörs av linjetrafik, närtrafik, skolskjuts och färdtjänst, skall tillgodose kommuninvånarens och besökandes behov av resor till arbete, skola och fritidsaktiviteter.

Denna typ av verksamhet har ständigt en förbättringspotential där kundernas önskemål ställs mot den ekonomiska verklighet som vi lever i. Vi försöker i samråd med entreprenörerna att ge bra service till kunderna men ökade trafik kostnaderna som skulle bli följden av alla önskemål ryms inte i budgetramarna.

Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 201308	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 201308	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Bygglov	%	80	100	80	79
Park	%	i.u	75	iu	iu
Fastighet	%	87	95	87	87
Fossila energi	%	3	3	6	7
Ungdomsarbetslöshet	%	16,8	13	21,5	21,8

Investeringar

Beskrivning av sektorns investeringar under året

Projekt 8531 pågår årsprognos 300 tkr (Grundram återinvesteringar)

Projekt 8570 pågår årsprognos 3 600 tkr (Energieffektivisering)

Projekt 8581 samt 8582 asfaltering av Gång och cykelvägar Färgelanda – Ödeborg samt Högsäter – Genevi är slutfört i början av september till en kostnad av 861 tkr.

Projekt 8595 är avslutat, utfall 250 tkr (Spånsug Högsäter/Ödeborg)

Projekt 8596 pågår årsprognos 385 tkr (Ombyggnad skolmatsal)

Projekt 8597 årsprognos 0 tkr (förstudie ev tillbyggnad Valboskolan)

Projekt 8598 pågår årsprognos 175 tkr (Ombyggnad Valboskolan Vaktmästeri)

Projekt 8600- 8604 pågående, enligt plan

Notförteckning

Not 1 Intäkter

	Kommunen	
	201208	201308
Statsbidrag	15 606	21 286
EU-bidrag	30	24
Övriga bidrag	13 866	6 664
Konsumtionsavgifter	11 679	5 659
Barnomsorgsavgifter	2 663	2 909
Kostersättning	172	176
Avgifter från andra kommuner	199	0
Övriga avgifter	2 118	3 386
Försäljning	1 731	1 113
Hysesintäkter	6 309	7 231
Övriga intäkter	5 663	5 295
Summa	60 038	53 744

Not 2 Kostnader

	Kommunen	
	201208	201308
Personalkostnader	138 090	138 329
Material	16 213	16 813
Köpta tjänster	28 036	28 772
Entreprenader	50 490	51 219
Bidrag	13 959	13 114
Summa	246 788	248 247

Not 3 Avskrivningar

	Kommunen	
	201208	201308
Inventarier	2 179	2 235
Fastigheter	5 499	4 544
Summa	7 678	6 779

Not 4 Skatteintäkter

	Kommunen	
	201208	201308
Kommunalskatt	157 372	163 642
Skatteavräkning	3 091	0
Övriga skatteintäkter	0	0
Summa	160 463	163 642

Not 5 Generella statsbidrag

	Kommunen	
	201208	201308
Inkomstutjämnning	47 265	49 452
Kostnadsutjämnning	0	-419

Kommunen

Fastighetsavgift	5 717	7 744
Utjämningsavgift LSS	-3 213	-3 409
Strukturbidrag / Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag	2 164	1 991
Summa	51 933	55 359

Not 6 Finansiella intäkter

Kommunen

	201208	201308
Ränteintäkter	123	663
Räntebidrag	0	0
Övriga finansiella intäkter	225	99
Summa	348	763

Not 7 Finansiella kostnader

Kommunen

	201208	201308
Räntekostnad lån	-2 123	-1 144
Räntekostnad pensionsskuld	0	0
Övriga finansiella kostnader	-60	-57
Skatt pga bokslutsdisposition	0	0
Summa	-2 183	-1 202

Not 8a Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar

Kommunen

	201208	201308
Markreserv	13 248	13 248
Verksamhetsfastigheter	79 318	77 526
Fastigheter för affärsverksamhet	6 080	5 776
Publika fastigheter	12 014	11 505
Fastigheter för annan verksamhet	30 863	27 370
Övriga fastigheter	31 106	453
Pågående arbeten	0	2 588
Exploateringsmark	0	0
Summa	172 629	138 465

Not 8b Specifikation maskiner och inventarier

Kommunen

	201208	201308
Maskiner	1 153	637
Inventarier	4 797	6 938
Byggnadsinventarier	0	0
Bilar och andra transportmedel	158	52
ADB-utrustning	4 544	3 743
Förbättringsutgifter på fast ej ägda av kommunen	0	0
Leasingavtal	0	0
Konst	180	180

Kommunen

Övriga maskiner och inventarier	253	185
Summa	11 085	11 735

Not 9 Finansiella tillgångar

	Kommunen	
	201208	201308
Valbohem AB (1321)	7 500	7 500
Färgelanda Vatten AB (1321)	0	2 500
Vindenergi Väst AB (1322)	15	15
Dalslands Turist AB ((1323)	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening (1323)	264	264
Ödeborgs Folkets Hus (1323)	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening (1331)	1 449	1 300
Revers Färgelanda Vatten AB (1351)	0	29 156
Summa	9 529	41 036

Not 10 Kortfristiga fordringar

	Kommunen	
	201208	201308
Kundfordringar	1 641	3 050
Förutbet. Kostnader/upplupna intäkter	20 738	12 762
Mervärdeskatt	1 805	1 046
Övriga fordringar hos staten	12 471	3 614
Övriga fordringar	2 321	4 783
Kortfristig placering	0	0
Summa	38 976	25 255

Not 11 Kassa och bank

	Kommunen	
	201208	201308
Kundfordringar	27	31
Förutbet. Kostnader/upplupna intäkter	34 495	52 956
Summa	34 522	52 987

Not 12 Långfristiga skulder

	Kommunen	
	201208	201308
<i>Långfristiga lån</i>		
Ingående skuld	111 346	105 712
Nya lån	0	0
Amorteringar och lösen av lån	-3 322	-3 322
Utgående skuld	108 024	102 390
<i>Övriga långfristiga skulder</i>		
Ingående skuld	5 227	5 547
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	0	0
Utgående skuld	5 227	5 547

Kommunen

Summa	113 251	107 937
--------------	----------------	----------------

Not 12 Kortfristiga skulder

Kommunen

	201208	201308
Kortfristig del av långfristiga lån	5 634	5 634
Leverantörsskulder	4 181	3 595
Övriga skulder	6 927	4 739
VA kollektiv	3 857	0
Löneskatter	3 446	3 451
Mervärdesskatt	0	330
Upplupna löner	2 196	1 731
Upplupna semesterlöner	7 194	6 957
Upplupna sociala avgifter	12 038	8 744
Upplupna pensionskostnader	6 543	6 701
Upplupna räntekostnader	346	0
Övriga interimsskulder	10 895	10 764
Summa	63 256	52 647

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Verksamhet

Valbohem AB är ett helägt dotterbolag till Färgelanda kommun. Bolaget förvaltar 624 lägenheter och

c:a 5400 m² lokaler i kommunens tätorter Färgelanda, Högsäter, Ödeborg, Stigen och Ellenö. Företaget ingår i SABO-organisationen och bolagets ambition är att erbjuda bra bostäder med hyresrätt, nära till service.

Ekonomi

Analys utfall 31 augusti

Resultatet för 2013 kommer att bli som beräknat trots ökade värmekostnader p.g.a. den kalla våren. Satsning på att bygga ikapp eftersatt underhåll fortsätter. Kostnaderna för perioden är dock högre än årssnittet då många av arbetena är väderberoende och har kunnat utföras snabbare än planerat.

Oförutsedda vattenläckor i 5 fastigheter har ansträngt budgeten under första halvåret.

Vårt mål är ända trots periodvis ansträngd likviditet kunna leverera vinst före dispositioner för helåret på ca 350.000:- .

Analys prognos 31 december

Givet att inga överraskningar av akut karaktär dyker upp ska prognosen för 2013 kunna uppfyllas.

Planarbete har startats för att förbereda byggnation på Sågverksvägen i Färgelanda.

Bygglov har beviljats för garage/förråd på Hästhagevägen i Färgelanda.

Ingen av dessa investeringar beräknas påverka resultatet 2013.

Framtiden

Likviditeten har förstärkts för att möjliggöra investeringar som förbereder för den nyproduktion som ligger i framtidsplanerna för bolaget. Tillgängliga medel ska ej användas för ordinarie driftkostnader utan kostnadsökningar ska regleras så att bolaget omprioriterar/ effektiviserar för att hålla budget.

Personal

Det mesta av vårt underhåll utförs i egen regi vilken är ekonomiskt fördelaktigt samt effektivt.

Vi har idag 4 tjänster på kontoret samt 4 fastighetsskötare, 4 snickare, 1 målare samt 1 parkarbetare. Totalt 14 fast anställda.

Städ och sommarförstärkning sker med timanställd personal.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 201108	Bokslut 201208	Bokslut 201308
Intäkter	23 446	24 176	24 516
Kostnader	-18 972	-17 969	-19 128
Avskrivningar	-2 515	-2 758	-2 797
Rörelseresultat	1 959	3 449	2 591

Belopp i tkr	Bokslut 201108	Bokslut 201208	Bokslut 201308
Finansiella poster	-1 813	-2 633	-2 635
Periodens resultat	146	816	-44

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 201108	Bokslut 201208	Bokslut 201308
Anläggningstillgångar	141 316	141 458	141 815
Omsättningstillgångar	2 298	3 646	5 375
Summa Tillgångar	143 614	145 104	147 190
Eget kapital	8 960	9 922	8 925
Långfristiga skulder	130 000	130 175	135 369
Kortfristiga skulder	4 654	5 007	2 896
Summa eget kapital och skulder	143 614	145 104	147 190

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Verksamhet

Detta är Färgelanda Vatten ABs första räkenskapsår.

Ekonomi

Analys utfall 31 augusti

Intensivt arbete med bolagisering.

Eftersatt underhåll, vilket påverkar resultatet negativt. Även uppstartskostnader som tex flytta av databaser, arbetet med kartor mm påverkar resultatet negativt.

Framtiden

Vårt stora nya geografiska arbetsområde kräver att vi ser över våra arbetssätt och vår arbetsledning. Arbetet flyter på mycket bra , och all personal gör sitt yttersta för att verksamheten skall löpa på så smidigt som möjligt.

Färgelanda Vattens prognostiserade resultat uppgår till -0,8 mnkr för 2013.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 201108	Bokslut 201208	Bokslut 201308
Intäkter			7 336
Kostnader			-6 596
Avskrivningar			-796
Rörelseresultat			-56
Finansiella poster			-562
Periodens resultat			-618

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 201108	Bokslut 201208	Bokslut 201308
Anläggningstillgångar			32 348
Omsättningstillgångar			2 621
Summa Tillgångar			34 969
Eget kapital			1 883
Långfristiga skulder			29 156
Kortfristiga skulder			3 930
Summa eget kapital och skulder			34 969

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning(RKR).

Koncernredovisning

Koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485) och Färgelanda Vatten AB (556901-9630) som ägs till 100 % av kommunen. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att Valbohem AB:s aktiekapital är eliminerat mot kommunens aktieinnehav i bolaget. I övrigt har elimineringar gjorts för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde.

Avskrivningar är kostnader som uppkommit genom att maskiner, inventarier och fastigheter har använts och förslitits under året. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens värde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen fastställt krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar hur finansiering av investeringar med medel från verksamheten och lån och hur likviditeten förändrats under året.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

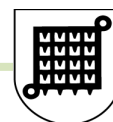
Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Budget- och Bokslutsberedningens yttrande

Invånarantalet har under flera år minskat, på en tio-års period med 390 personer, men under första halvåret har dock inflyttningen varit större än utflyttningen. Den sista juni var antalet invånare 6544, vilket är 5 färre än vid årsskiftet och 37 färre än vid motsvarande tid föregående år. Detta beror på negativt födelsenetto, dvs. det föds färre än vad som avlider.

Arbetslösheten i Färgelanda har minskat med 0,3 procent och är numera 8,8 procent jämfört med samma tidpunkt föregående år. Dock över riksgenomsnittet på 8,5 procent. Glädjande är dock att ungdomsarbetslösheten är nästan 4 procent lägre än föregående år och ligger nu på 16,8 procent, vilket ligger under riksgenomsnittet som är 17,6 procent.

Antalet personalavgångar bland chefer har ökat till 3, varav en var sektorschef. Detta är naturligtvis inte positivt för kommunens strävan om ett gemensamt hållbart mål.

Redovisat resultat uppgår till 17,3 mnkr, vilket är 1,2 mnkr bättre jämfört med motsvarande period föregående år. För koncernen uppgår periodens resultat 16,6 mnkr, vilket är 0,3 mnkr sämre än motsvarande period föregående år. Prognosen för kommunens resultat för helåret 2013 har beräknats till 10,0 mnkr, vilket är 2,3 mnkr bättre än budgeterat resultat. Detta motsvarar 3,1 procent av skatteintäkter och bidrag, dvs. uppfyller målsättningen. Notera dock att här ingår återbetalning av AFA-premier med cirka 5 mnkr. Koncernens prognostiserade resultat uppgår till 9,2 mnkr. Likviditeten uppgår till 53 mnkr vilket bland annat beror på låg investeringsnivå samt inlösen av låne- alt. pensionsskuld kommer att ske under hösten 2013. Kommunens soliditet uppgår till 34,5 procent vilket är enligt årets plan. Under planperioden ska soliditeten öka till 40 procent.

Delårsrapporten visar att flertalet sektorer följer budgeten. Men i helårs prognos för kommunstyrelsen (kommungemensamt) beräknas underskottet uppgå till – 1,5 mnkr beroende på beslut om avgångsvederlag och konsultkostnader. Sektor Barn & utbildning med barnomsorg, grund- och grundsärskolan prognostiserar ett underskott på -1,1 mnkr respektive -1,0 mnkr under året. Orsaken till detta finns redovisat i delårsrapporten.

Sammantaget bedöms kommunens ekonomi som stabil i dagsläget och att befintliga resurser används på bästa sätt ute i verksamheterna. Detta innebär att fullmäktiges mål och hålla det egna kapitalet reallt oförändrat kommer att uppnås under året. I regeringens höstbudget finns beslut om revidering av skatteutjämningsystemet. Det innebär att kommunen kommer att få ökade intäkter med cirka 7,5 mnkr.

2013-10-10

Rune Månsson

Vice ordförande Budget och Bokslutsberedningen

Revisionsyttrande

Revisorsyttrande

Härmed översändes rapport över utförd granskning av kommunens delårsrapport per 2013-08-31.

Vår bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt innehåller de delar som avses i Lagen om kommunal redovisning, Kommunallagen samt de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning utgivit. Uppställningarnas form överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen.

Kommunens resultat (förändring av eget kapital) uppgår till 17,3 mnkr (16,1 mnkr) med en helårsprognos på 10 mnkr, vilket är 2,2 mnkr bättre än budget. Kommunstyrelsen och sektorerna redovisar sammanlagt en positiv budgetavvikelse per 201308 på 9 mnkr däribland redovisar sektor omsorg +1,9 mnkr och sektor service +6 mnkr. Sektor omsorg redovisar överskott inom integration och ensamkommande flyktingbarn medan äldreomsorgen och IFO redovisar underskott. För sektor service finns det största överskottet inom teknik och arbetsmarknad.

Prognosen på helåret för verksamheterna anger att den positiva budgetavvikelsen kommer att uppgå till 1,7 mnkr och enligt denna kommer kommunstyrelsen och sektor barnomsorg/utbildning att redovisa negativa avvikelser mot årsbudget på 1,5 respektive 1,25 mnkr. Om negativa avvikelser mot budget redovisas på helårsbasis är det också viktigt att åtgärdsförslag redovisas. Dessa saknas nu. Liknande iakttagelser rapporterades även i samband med granskning av delårsrapporten för 2011 och 2012. Vi vill i sammanhanget också peka på vikten av tidiga uppföljningar under året med åtföljande prissatt åtgärdslista för att åstadkomma förändringar.

Enligt delårsrapporten har kommunen tre finansiella mål: att kommunens resultat ska uppgå till 2 % -3 % av intäkterna från skatter och bidrag, att likviditeten skall överstiga 10 mnkr samt att soliditeten på längre sikt ska uppgå till minst 40 % och för 2013 till 35 %. Enligt redovisning och prognos klarar kommunens sina finansiella mål.

På samma sätt som tidigare år redovisar sektorerna mätbara effektmål i delårsrapporten och kommenterar i vissa fall måluppfyllelsen. Fortfarande är det en del av effektmålen som inte redovisas i delårsrapporten eftersom det inte sker någon uppföljning av målen förrän senare under hösten. Enligt den dokumentation som lämnats i samband med delårsrapporten återstår en del arbete innan kommunen har genomfört sin tänkta målstyrningsmodell.

Vi ser verksamhetsmålen som mycket viktiga när bedömningar skall ske om kommunen kan anses ha en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen anger om kommunens ekonomiska medel är tillräckliga medan verksamhetsmålen också anger "vad vi får för pengarna".

Slutligen vill vi understryka vikten av en tydlig politisk styrning avseende ekonomi och verksamhet. En viss utveckling pågår men vår uppfattning är att kommunstyrelsen på ett än tydligare sätt måste lyfta fram viktiga parametrar i sammanhanget. Vi ser allvarligt på den rådande personalsituationen som redan bromsat upp utvecklingsarbetet.

För ytterligare information angående granskningen hänvisas till rapporten.

För revisorerna i Färgelanda kommun

Färgelanda den 27 oktober 2013

Zaid Långström
Ordf. kommunrevisionen

Jan Öhman
Vice ordf. kommunrevisionen

UPPFÖLJNING AV UPPDRAG och MÅL i Verksamhetsplan och Detaljbudget 2013

Bilaga 1: DELÅRSRAPPORT per 31 AUGUSTI 2013

Inledning: Färgelanda kommun leds av målstyrning.

Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt delar ut ekonomiska ramar för sektorerna i kommunens samtliga verksamheter.

De övergripande målen bygger på Färgelanda kommuns vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet.

Färgelanda kommuns vision är som en ledstjärna, hur vi vill att medborgaren i framtiden ska se sin kommun, de leds av 7 övergripande mål:

- **BOENDEUTVECKLING I HELA KOMMUNEN**
- **FÄRGELANDA – EN FÖRETAGARVÄNLIG KOMMUN**
- **UTVECKLANDE SKOLA**
- **OMSORG MED VALFRIHET OCH VÄRDIGHET**
- **FÄRGELANDA - EN MILJÖKOMMUN**
- **DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET**
- **EKONOMI I BALANS**

Vision

**FÄRGELANDA - EN ATTRAKTIV
KOMMUN
ATT BO OCH LEVA I**

UPPDRAG och MÅL (from 2013) TILL BEREDNINGAR OCH STYRELSER

UPPDRAG TILL VÄLFÄRDSBEREDNINGEN	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
Att i samarbete med serviceberedningen utveckla arbetet med Cultural Planning så att det blir ett effektivt och levande verktyg för att öka invånarnas upplevelse av stolthet att bo i kommunen, samt för att utveckla medborgarnas inflytande över närmiljön	2012		Beslutat i Verksamhetsplanen och detaljbudget för 2013-2015 under Verksamhetsförändringar 2013 Åtgärder och konsekvenser • Styrgruppen för Cultural Planning bildas inte under 2013	
Ta fram en plan för elev och föräldrainflytande/engagemang i skolan, samt införliva denna i befintlig skolplan.	2012		Inte klart	
Anpassa befintlig skolplan så att den överensstämmer med gällande lagstiftning på skolområdet	2012		Välfärdsberedningen har sett över skolplanen	
Utforma föreningsbidragen så att de bidrar till utveckling i kommunen och aktiverar fler ungdomar.	2013 Från 2012		Välfärdsberedningen arbetar med uppdraget och har för avsikt att lägga fram ett förslag under hösten.	
Utarbeta skol- och barnomsorgstrategi som bidrar till utveckling enligt kommunens övergripande mål.	2013 Från 2012			
Arbeta fram en plan för utveckling av skolan samt hur kommunens skolverksamheter ska stärkas i sin konkurrenskraft och möta framtidens utmaningar.	2013		En genomlysning av skolan genomförs av GR-Utbildning. Med resultatet av genomlysningen som en viktig del kommer arbetet att fortsätta.	Genomlysningen är klar den 16 oktober. Därefter upprättas åtgärdsplan. Konsult har också anlåtats för skolutvecklingsuppdrag
Utreda framtida behov av trygghets/seniorboende i kommunen	2013		Arbetet är klart och redovisat i KF	Projekt ”Lev bra på äldre dar” avslutat och avrapporterat.

UPPDRAG TILL SERVICEBEREDNINGEN	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
Utreda förutsättningarna för Innovation Färgelanda - ett centrum för entreprenörskap. Innovation Färgelanda är en fortsättning på entreprenörskap i skolan och Ung Företagsverksamhet.	2012 2012	Klart enl KF§13- 2012	OK	
En inkubator för nya företag.	2012			
Ta fram en plan för byggande i Ellenö och Sundsbro-området. Här finns stor	2013			

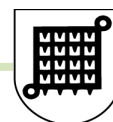

potential för utveckling som bostadsort. Serviceberedningen får i uppdrag att arbeta vidare med de planer som krävs för utveckling av området.	Från 2012			
Serviceberedningen får i uppdrag att i samråd med kommuninvånarna aktualisera översiktsplanen.	2013 Från 2012		Arbetet med att aktualisera ÖP pågår	
Utreda förutsättningarna för Innovation Färgelanda - ett centrum för entreprenörskap. Innovation Färgelanda är en fortsättning på entreprenörskap i skolan och Ung Företagsverksamhet.	2013 Från 2012			

UPPDRAG TILL BUDGET- och BOKSLUTSBEREDNINGEN	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
Utreda hur industrifastigheterna förvaltas avgränsat från kommunens övriga verksamhet i ett eget bolag	2012			Samordnas med övriga uppdrag avseende kommunens fastigheter
Översyn av budgetprocessen	2012			Viss justering av processen har skett inför 2013. Översyn av regelverk påbörjat.
Ta fram en strategi för en långsiktig hållbar ekonomi i balans med utvecklingsmöjlighet för kommunen	2013 Från 2012			Översyn och samordning av kommunens ekonomiska styrdokument sker under hösten 2013
Se över reglerna för investeringar och avskrivningar	2013			Se ovan
Se över vilken effekt en ökad underhållsbudget har på respektive sektor	2013			

UPPDRAG TILL TILLFÄLLIG BEREDNING	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
En tillfällig beredning tillsätts med uppdraget att ta fram en plan för Färgelanda Sportcentrum inkluderar formalisering, driftsformer och nyttjande av konstgräsplan. Beredningen skall bestå av idrottsföreningar, ungdomar, lokala eldsjälur samt representanter från kommunen.	2012			

UPPDRAG TILL KOMMUNSTYRELSEN	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
Införa fritt val i hemtjänsten	2012	Klart	OK	Klart och pågår
Färdigplanera industriområden	2012		Planen är godkänd för ett	

			nytt industriområde, OK	
Införa utmanarrätt	2012	Klart	OK	
Genomföra skolplanen i den takt ekonomin tillåter med fokus på: Samverkan för att på ett aktivt sätt motverka mobbing, förtryck och rasism. Varje elev skall ges förutsättningar för största möjliga utveckling Arbetsro i skolan Erbjuda tre språkval Elevernas ansvar och inflytande Främja samarbetet hem och skola Samarbete skola – näringsliv	2012		Överfört till 2013 Överfört till 2013	
Uppdrag utöver skolplanen: Arbeta för fler valmöjligheter inom skola och barnomsorg Arbeta för ett gott samarbete med friskolor i kommunen Uppstart av den planerade familjecentralen	2012		Ett antal kontakter har tagits med regionen men vi har ännu inte lyckats lösa frågan om en familjecentral i Färgelanda.	Möten, avseende familjecentral, med regionen har skett under 2013 och fortsatt arbete under 2014.
Arbeta med genomförandet av äldreomsorgsplanen innebärande: Ett komplett äldrecenter i Högsäter Ett demenscenter i Färgelanda tätort Hemrehabilitering En gemensam hemvårdsorganisation Utvecklat anhörigstöd En vidareutvecklad palliativ vård	2012		Överfört till 2013	Komplett äldrecenter i Högsäter finns. Demenscenter med särskilt boende och dagverksamhet för personer med demenssjukdom finns på Håvestensgården. Hemrehab: rehabpersonal arbetar i den enskildes hem tillsammans med hemtjänstpersonalen utför rehabinsatser på delegation. En gemensam hemvårdsorganisation finns ej idag. Anhörigstödsarbete pågår. Är en integrerad del av verksamheten. Palliativ vård utvecklas kontinuerligt och med hjälp av Svenska palliativaregistret.
Uppdrag utöver äldreomsorgsplanen: Införa matlagning för äldreomsorgen på varje boende Införa LOV i hemtjänsten Utveckla innehållet i äldreomsorgen som sysselsättning, utvistelse och naturliga mötesplatser.	2012		Matlagning inte bara på varje boende utan på de flesta avdelningar är nu införd, OK. LOV inom hemtjänsten är införd, OK. Ett aktivt arbete med att utveckla innehållet inom äldreomsorgen pågår, OK.	Klart Klart Aktivt arbete med att utveckla innehållet med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål.
Individ- och familjeomsorg: Arbeta med förebyggande insatser.	2012		Överfört till 2013	Fortsatt arbete under 2014.

Samarbete med skola och barnomsorg				Samverkan via Västbus.
Se över vår fordonspark med mål att minska användning av fossila bränslen	2012		Våra nya bilar drar mindre bränsle. Det är dock fortfarande fossila bränslen som används.	
Upprätta en nollbasbudget	2012			Dialog om upplägg har skett i Budget- o bokslutsberedningen
Utveckla resursfördelningsmodeller och möjligheter till resultatenheter	2012		Överfört till 2013	Resursfördelningsmodell finns inom hemtjänsten
MÅL FÖR KOMMUNSTYRELSEN	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
Arbeta aktivt för att öka tillgängligheten till bredband och mobiltelefoni i hela kommunen	2013 Från 2012		Genom ett Leader projekt har vi anställt en person som arbetat som Fiberlots. Det här har varit en viktig resurs för våra fiberföreningar. 3 miljoner är avsatta i budget per år.	
Arbeta för fler utförare inom barnomsorg, skola och äldreomsorg, för ökad valfrihet	2013 Från 2012			LOV infört inom hemtjänst med start januari 2012.
Skapa en marknadsföringshemsida och utveckla medborgarkontorets informationsroll	2013 Från 2012			
Skapa goda kontakter med företagen	2013 Från 2012		Vi anordnar frukostmöten för näringslivet, besöker företag samt medverkar vid externa möten med syfte att skapa goda kontakter med företagen i Färgelanda kommun.	Fortsatt samarbete med Svenskt Näringsliv och Mötesplats Färgelanda/dialoggruppen, möte 20131106, underlag för enkät till företagen.
Öka samarbetet mellan skola och näringsliv	2013 Från 2012		På våra frukostmöten för näringslivet är vår studie- och yrkesvägledare ofta med.	
Arbeta med entreprenörskap i skolan. Jobba aktivt med kompetensplattformen för att utbildningarna ska matcha företagens behov av arbetskraft	2013 Från 2012		Vi har startat och driver vårt kompetensråd som arbetar med kompetensplattformen. Här medverkar Dalslands Folkhögskola, företag, vuxenutbildning, grundskola samt kommunledning.	
10% av kommunens verksamhet ska utföras av fristående verksamheter 2014	2013 Från 2012			
Arbeta med en aktiv energirådgivning till företag och privatpersoner	2013 Från 2012		Vi har genom Dalslandskommunernas kommunalförbund flera energirådgivare som arbetar här.	
Samverkan för att på ett aktivt sätt motverka mobbing, förtryck och rasism	2013		Arbete pågår.	

Varje skola ska ta fram en plan för hur elevernas ansvar och inflytande ska stärkas	2013			
Erbjuda tre språkval	2013 Från 2012			
Öka samarbetet mellan skola och näringsliv	2013 Från 2012		Flera initiativ till ökat samarbete finns. Representant från skolan finns ofta med på frukostmöte för näringslivet samt vid möte med kompetensrådet.	
Varje skola ska ta fram en plan för föräldrainflytande och engagemang i skolan	2013			
Det skall upprättas policydokument över ersättnings till fristående verksamhet för att underlätta etablering av dessa	2013			
Utvecklat anhörigstöd	2013 Från 2012			Är en integrerad del av verksamheten
En vidareutvecklad palliativ vård	2013 Från 2012		Ett stort arbete är gjort här. Färgelanda kommun arbetar aktivt med palliativregister m.m.	Palliativ vård utvecklas kontinuerligt och med hjälp av Svenska palliativaregistret.
Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO	2013			Fortsatt arbete under 2014
Utveckla samarbete mellan IFO och skola/ barnomsorg	2013 Från 2012			Västbusavtal som Färgelanda kommun ingår i.
Arbeta med en aktiv energirådgivning till företag och privatpersoner	2013 Från 2012		Här finns energirådgivare som arbetar både mot privatpersoner och företag.	
I kommunens egna verksamheter ska all el som används vara "Förnybar" el	2013 Från 2012		All el som används är förnybar.	
Kommunens egen måltidsverksamhet ska utvecklas för att minska klimatpåverkan.	2013 Från 2012		Här gör vi nu en gemensam livsmedelsupphandling där stor vikt har lagts på matens kvalitet samt klimatpåverkan.	
Kontinuerlig energieffektivisering ska ske i kommunens egna lokaler och verksamheter.	2013 Från 2012		Ett stort arbete har gjorts med energieffektivisering av lokaler och belysning i Färgelanda kommun.	
Vid ny-, om och tillbyggnader av kommunens egna lokaler ska energiförbrukningen understiga byggnormens krav med minst 20%.	2013 Från 2012			
Införa fler cyklar i de kommunala verksamheterna som komplement till bil i tätorterna.	2013 Från 2012			Utvärdering av användandet av befintlig cykel görs under hösten, innan ev nyanskaffning

Varje skola ska ta fram en plan för hur elevernas ansvar och inflytande ska stärkas	2013 Från 2012			
Ökat brukarinflytande i kommunens verksamheter	2013			
Ökad delaktighet för personalen genom att ge verksamheterna profileringsmöjlighet och att fritt kunna fördela resurser inom resultatenheten.	2013			<p>Personalens delaktighet utgör basen i kommunens samverkanssystem och målsättningen är att så många frågor som möjligt behandlas av dem som direkt berörs. Kommunens samverkanssystem som finns implementerat är uppbyggt på två pelare, dels direktinflytande via arbetsplatsträffar och dels via representativt inflytande via anställdas fackliga representanter på enhets-, sektors- samt förvaltningsnivå.</p> <p>Arbete pågår med att förstärka samverkanssystemet ytterligare i kommunens samtliga verksamheter. Heldag är inplanerad med chefer och fackliga företrädare den 25 oktober för dessa frågor.</p> <p>Samverkan utgör också basen för det systematiska arbetsmiljöarbetets implementering</p>
Arbeta med ständiga förbättringar med hjälp av Lean	2013 Från 2012			<p>Arbete pågår med att standardisera processer och arbetsmetoder, dels inom det personalpolitiska programmet, dels inom det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket är en förutsättning för att kunna jobba med ständiga förbättringar.</p>
Jämställda arbetsvillkor och löner för kvinnor och män	2013			<p>Arbete uppstartat med utveckling av personalpolicy och personalhandbok med jämställdhet som en grundförutsättning.</p> <p>2012 års lönekartläggning, som färdigställdes i januari 2013, påvisar att de löneskillnader som finns i och mellan</p>

				befattningsgrupper kan inte härledas till kön, utan förklaras med andra faktorer.
Fler heltidstjänster i omsorgen.	2013			<p>Kommunen arbetar kontinuerligt för att öka andelen heltidstjänster. Detta sker bland annat innan nyanställningar sker. Enligt Allmänna bestämmelser ska arbetsgivaren pröva om det på arbetsstället finns arbetstagare som anmält intresse för högre sysselsättningsgrad och om så är fallet erbjuda denna möjlighet innan nyanställning sker.</p> <p>Utredning av årsarbetstidsavtal är påbörjat och kommer fortgå under resterande del av året. Arbete är påbörjat med att utreda önskemål om heltidstjänster bland befintlig personal och koppla detta till konsekvenser för verksamheten.</p>
Att anpassa varje verksamhet till ekonomin	2013			Ständigt pågående arbete i samband med månadsuppföljningar, delårsbokslut, verksamhetsplan och detaljbudget.
Se till att resurserna används effektivt, till exempel genom Lean-tänkande	2013			Ständig förbättring och översyn enligt verksamhetsplan.
Utveckla resursfördelningsmodeller och möjligheter till resultatenheter	2013			

UPPDRAG TILL VALBOHEM AB	Budget	Beräknas klart	Kommentar från politik	Kommentar från förvaltningen
Valbohem AB skall erbjuda ett attraktivt boende för alla genom att höja boendekvaliteten på Valbohems befintliga fastighetsbestånd och nybyggnation	2013 Från 2012			